

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Образец за програмите, подпомагани от ЕФРР (цел „Инвестиции за растеж и работни места“, ЕСФ +, ФСП, Кохезионният фонд и ЕФМДР — член 16, параграф 3

ССИ	BG...
Наименование на BG	[255 знака ¹] Програма за храни и основно материално подпомагане 2021-2027
Наименование на националния език	[255] Програма за храни и основно материално подпомагане 2021-2027
Версия	1.2
Първа година	[4] 2021
Последна година	[4] 2027
Допустими от	2021
Допустими до	
Номер на решението на Комисията	
Дата на решението на Комисията	
Номер на решението за изменение на държавата членка	
Дата на влизане в сила на решението за изменение на държавата членка	
Несъществено прехвърляне (чл. 19.5)	Да/Не
Региони по NUTS, обхванати от програмата (не се прилага за ЕФМДР)
Съответен фонд	☐ ЕФРР
	☐ Кохезионен фонд
	☒ ЕСФ+
	☐ ФСП
	☐ ЕФМДР

¹ Числата в квадратните скоби се отнасят до броя на знаците, без интервали

Програма по Цел „Инвестиции за растеж и работни места“ само за най-отдалечените региони**1. Програмна стратегия: основни предизвикателства пред развитието и отговори на политиката²**

Позоваване: Член 17, параграф 3, буква а), точки i)-vii) и член 17, параграф 3, буква б)

Текстово поле [30 000]

Програмата за храни и основно материално подпомагане 2021-2027 г. (ПХ) ще допринесе активно за изпълнението на специфичната цел на Съюза, насочена към справяне с проблема на материалните лишения чрез подпомагане с храни и основна материална помощ. През 2019 г. 21.4% от цялото население в ЕС-28 живее в риск от бедност или социално изключване. България е една от страните, изправена пред предизвикателства по отношение на редица елементи от набора от социални показатели, определен в подкрепа на Европейския стълб на социалните права. Тя все още е на първо място по най-голям брой на хората, живеещи в риск от бедност или социално изключване, както и по високи равнища на неравенство по отношение на доходите. Процентът на хората, живеещи в бедност, все още е много висок, а неравенството по отношение на доходите се увеличава. По данни от проведеното от Националния статистически институт изследване „Статистика на доходите и условията на живот“ (EU-SILC) за 2019 г., през 2019 г. линията на бедност общо за страната е 413.04 лв. средномесечно на лице от домакинство. При този размер на линията под прага на бедност са били 1 586.2 хил. лица, или 22.6% от населението на страната. Относителният дял на бедните е най-висок сред безработните лица (58.9% за 2019 г.), като рискът от бедност при безработните мъже е с 14.2 процентни пункта по-висок в сравнение с този при безработните жени. Образователното равнище оказва съществено влияние върху риска от бедност при заетите лица. Най-висок е относителният дял на работещите бедни с начално и без образование - 55.5%. Оценките на бедността в зависимост от типа на домакинството показват, че най-висок е относителният дял на бедните сред едночленните домакинства с лице на възраст над 65 години, самотните родители с деца, както и домакинствата с три и повече деца.

В ЕС-28 през 2019 г. 12% от населението страда от материални лишения. Този процент представлява оценка на дела на хората, чиито условия на живот са силно засегнати от липсата на ресурси. В България най-голям брой лица изпитват ограничения по отношение на плащането навреме на разходите, свързани с жилището (29.3%). Успоредно с това, 27.6% от лицата не могат да си позволят консумация на месо, пиле или риба всеки втори ден, а 36.5% от лицата не могат да посрещнат със собствени средства неочаквани финансови разходи. Ограничения при отоплението на жилището си имат 30.1% от лицата. През 2019 г. 19.9% от населението живее в материални лишения (ограничения в 4 от 9 показателя). Изразходваните средства за храна и безалкохолни напитки през 2019 г. са 1 833 лв. средно на лице от домакинство, или с 6.9% повече спрямо 2018 г. и с 50.4% в сравнение с 2010 година. През 2019 г. относителният дял на разходите за храна от общия разход е 29.5%, което е с 0.2 процентни пункта по-малко в

² For programmes limited to supporting the specific objective set out in Article 4(1)(xi) of the ESF+ Regulation, description of the programme strategy does not need to relate to challenges referred to in points (a)(i), (ii) and (vi) of Article 17(3), CPR.

сравнение с 2018 г. и със 7.7 процентни пункта спрямо 2010 година. Въпреки отчитаното намаление, разходите за храна остават основни разходи в българските домакинства. Бедността и тежките материални лишения в България са особено **изразени при няколко основни групи: Децата** са сред най-засегнатите от бедността групи, което намалява шансовете им за добро образование и нормално протичащо детство, а оттам и за изграждането им като бъдещи граждани, участващи активно в социално-икономическото развитие на страната. През 2019 г. 27.5% от децата на възраст 0 - 17 години в България са изложени на риск от бедност, или с 0.9 процентни пункта повече спрямо 2018 година. През 2019 г. приблизително седем от десет деца (68.3%), чиито родители са с начално или без образование, живеят в бедност. Приблизително 16 пъти по-малко, или 4.3%, са децата, чиито родители са с висше образование и живеят в риск от бедност. Рискът от бедност при децата в домакинства с родители със средно образование е седем пъти по-висок от този при децата с родители с висше образование. Възможността да се осигурят определени потребности на децата се различава в зависимост от етническата принадлежност на респондентите. През 2019 г. относителният дял на децата с материални лишения (лишени от поне един от 13 показателя) е, както следва: 30.5% от българската етническа група, 45.4% от турската етническа група, 83.1% от ромската етническа група и 28.1% от друг етнос. Нито една потребност на децата (ограничения за всички 13 показателя) не може да бъде осигурена за 2.0% от българската етническа група, за 2.7% от турския етнос и за 18.9% от ромската група. Около 25% от децата с материални лишения от българската етническа група живеят и в риск от бедност. За останалите групи относителните дялове са следните: 29.2% за децата от турската етническа група, 70.4% - от ромската етническа група, и 29.6% - от друг етнос. По данни от НСИ, през 2019 г. относителният дял на децата в България, за които не може да се осигури поне веднъж дневно едно хранене, включващо месо, пиле или риба и поне веднъж дневно пресни плодове е 17.6%.

Възрастните хора са друга голяма група, за която рискът от бедност е висок, особено предвид трайните тенденции за застаряване на населението. Тези демографски тенденции са характерни за по-голямата част от страните в Европа. В България относителният дял на лицата на възраст до 14 години е 14.4%, а този на населението над 65-годишна възраст непрекъснато нараства - от 21.0% през 2017 г. на 21.3% през 2019 година. През 2019 г. 34.6% от лицата на възраст 65 и повече години са в риск от бедност. От същата възрастова група 32.7% живеят в материални лишения. Това често поставя тази група от населението в силна зависимост както от помощ от други членове на семейството, така и от помощ от държавата. Преобладаващата част от тази група от населението е в невъзможност да води достоен живот и да покрива основните си жизнени потребности. Съгласно *Индекса за активен живот на възрастните хора*, България изостава по много показатели относно качеството им на живот. Почти 1/2 от населението в надтрудоспособна възраст е в риск от бедност или социално изключване през 2019 г. Въпреки индексирването на пенсиите през последните години, все още над 800 000 пенсионери получават пенсии в размер под прага на линията на бедност за страната. Голяма част от тези хора попадат в обхвата на социалното подпомагане. Програмата адресира мерки към онези лица в пенсионна възраст, чиито доходи от пенсия са единствен източник на препитание и за тях е установен висок риск от бедност и социално изключване.

Ромите продължават да са изправени пред многобройни предизвикателства. Концентрацията на представителите на тази уязвима етническа група в обособени квартали и райони води до социално изключване, влошаване на жилищните и санитарни

условия. Делът на ромите, изложени на риск от бедност или социално изключване, се оценява на близо 90%³. Около 7% от ромските деца на възраст между 7 и 15 години остават извън образователната система и много деца не са записани в детски градини⁴. И през 2019 г. рискът от бедност (64.8%) сред ромите остава много висок. 44.3% от ромите все още живеят лишени от основни санитарни условия. Една от основните национални цели е да се осигурят условия за подобряване на участието в образованието и да се намали отпадането от образователната система. Програмата предвижда да допълва интегрираните мерки, подкрепени от Европейския социален фонд +, като се фокусира върху осигуряване на пълноценна храна за децата в най-ранна детска възраст, в това число и върху деца от уязвими етнически групи. Чрез реализираните съпътстващи мерки ще работи за идентифициране и насочване на най-нуждаещите се лица към предоставяните услуги и мерки за подкрепа за тяхното социално включване и подкрепа за отговорно родителство за техните семейства. По този начин ще се осигури комплексност на подкрепата, за да може след навършване на тригодишна възраст, децата да се обхванат от образователната система.

По данни на Евростат, България е на първо място в Европейския съюз (ЕС) по дял на **хората с увреждания и ограничения**, които са в риск от бедност и социално изключване, показват данните на Евростат. Общо 50.7% от хората с увреждания и ограничения в активността на възраст над 16 години у нас са във висок риск от бедност и социално изключване през 2019 г., сочат данните. Това е почти два пъти повече спрямо средното ниво за ЕС – 28.4%. Най-малък е делът на хората с увреждания, застрашени от бедност и социално изключване, в Словакия – 19.2%, два пъти под средното за ЕС ниво. Преди това е Дания, както и Австрия, Финландия, Франция.

В допълнение към националните мерки за подкрепа на хората с увреждания, програмата предвижда подпомагане за онези представители от тази целева група, които са в най-висок риск от бедност, и за тях са установени високи нива на материални лишения.

Друга голяма група в риск от бедност са **бездомните хора**. Данните на Националния статистически институт са базирани на преброяване само на лицата, преминали през центрове за временно настаняване и приюти, но това далеч не отчита реалния брой хора без дом. През последните години броят на бездомните възрастни в страната се увеличава, като една от основните причини за бездомността безспорно е бедността. Предстоящата реформа в сферата на социалните услуги в страната, залегнала в Закона за социалните услуги предвижда нови услуги, идентифициране и комплексна подкрепа за тази целева група. Програмата ще предостави възможност бездомните лица да получават топъл обяд и чрез реализирането на съпътстващи мерки ще съдейства за тяхното насочване към тези услуги, както и към съществуващите в общините центрове за временно настаняване и приюти. В програмния период 2014-2020г. мерките за подпомагане с храни, реализирани по Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица, се фокусираха върху най-уязвимите лица в страната въз основа на обективни критерии, установени в националното законодателство, и въз основа на оценка на потребностите на хората, изпитващи материални лишения. Извършеното структурирано проучване на крайните потребители на помощта и възложената външна оценка на програмата потвърдиха, че помощта е добре насочена, като са взети предвид потребностите на хората и специфичните социални условия на национално равнище. Този подход доказва своята ефективност и адекватност и по отношение на допълването на социалните политики в страната, и ще продължи да се прилага и в бъдещите мерки. Резултатите от

³ Второ проучване на положението на малцинствата и дискриминацията в Европейския съюз — Роми — Избрани резултати, ЕК.

⁴ Второ проучване на положението на малцинствата и дискриминацията в Европейския съюз — Роми — Избрани резултати, ЕК.

Структурираното проучване на крайните получатели на помощта по програмата за периода 2014-2020 г. показват, че над половината (53%) от подпомогнатите лица с топъл обяд живеят в **по-малки градове**. Приблизително равни дялове от ползващите услугата са жителите на областните градове (23%) и на селата (20%). Незначителен дял (3%) от ползващите помощта живеят в столицата. Най-многобройна е групата на лицата, подпомогнати с хранителни продукти, които живеят в малки градове - 42% от всички ползватели на помощта по операцията. Следват жителите на областни градове – 41%. В села живеят 11% от получаващите пакети с хранителни продукти, а в столицата живеят 7% от интервюираните.

Изпълняваните конкретно фокусирани и адресирани мерки по Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица не могат еднозначно да бъдат определени като единствен начин за намаляване броя на хората, живеещи в риск от бедност и социална изолация, ако бъдат разглеждани извън контекста на цялостната политика за преодоляване на бедността в страната. Предоставянето на хранителни продукти и осигуряването на топъл обяд на практика допринесе за разширяване на ефективния обхват на програмите за социално подпомагане, защото намалявайки основния разход за храна в домакинството се освобождават средства за задоволяване на други базови нужди на бедните домакинства. Въз основа на събраната демографска информация в хода на извършеното структурирано проучване се очерта профилът на лицата, които могат да бъдат определени като „типични“ получатели на подпомагане с храна. Това са преобладаващо ниско образовани хора, с ниски доходи, неработещи (безработни или пенсионери), живеещи предимно в малки населени места. Техните семейства, партньори и роднини също попадат в сходни категории, което показва, че бедността и социалната маргинализация е концентрирана и засяга не отделни лица, а домакинството им като цяло. В този смисъл ролята на предоставяната помощ е оценена като изключително важна и е помогнала хората да се справят с базовите си потребности. През 2019 г. подкрепата обхваща близо 466 000 души, включително над 128 000 деца и близо 127 000 лица с увреждания. Повече от 200 общини се включиха в предоставянето на топъл обяд за над 50 000 нуждаещи се лица. Извършеното проучване и оценката на програмата показаха високи нива на удовлетвореност у хората от предоставеното подпомагане. Настоящата програма ще продължи в съответствие с прилагания досега териториален подход, като достига до най-малките и отдалечени населени места в страната и адресира подпомагането към действителни нужди на най-уязвимите граждани. Отчитайки мнението на хората, в периода 2021-2027 програмата отново ще адресира мерки за удовлетворяването на екзистенциални нужди на най-нуждаещите се лица, които ще бъдат първата стъпка към предприемане на комплексни, последователни и устойчиви мерки за социално включване. Идентифицирането на лицата и групите, които имат най-големи потребности от подкрепа за преодоляване на базови лишения, ще се базира на установените национални критерии за социално подпомагане. Политиката по социалното подпомагане в България е част от цялостната система за социална защита и функционира като набор от програми и инструменти, чиято цел е да подпомогне най-уязвимите слоеве на обществото, които се идентифицират чрез специфичен набор от критерии, определени в националното законодателство. Най-голям е дялът на помощите, отпускани въз основа на доходен тест. Механизмите за достъп до системата за социално подпомагане са базирани на редица критерии, но база са двата основни параметъра за достъп – гарантиран минимален доход и система от проценти, определящи диференциращия минимален доход за подпомагане на конкретното лице, семейство или домакинство. Гарантиран минимален доход е нормативно определен размер средства,

който се използва като база за определяне на социалната помощ, с цел осигуряване на минимален доход за задоволяване на основни жизнени потребности на лицата, съобразно тяхната възраст, семейно положение, здравословно и имуществено състояние, трудова и учебна заетост. За 2019 г. гарантираният минимален доход е определен в размер на 75 лв. Освен доходният тест, за отпускане на социални помощи се извършва и преценка по редица критерии като здравословно състояние, възраст, семейно положение, статус на пазара на труда, наличие на движимо и/или недвижимо имущество, което може да бъде източник на доход, както и възможността за подкрепа от хора от разширения семеен кръг. Линията на бедност също ще се прилага като общ показател за подкрепа по програмата, в допълнение към националните правила за социално подпомагане.

Предоставяните социални помощи имат за цел да осигурят основните жизнени потребности на бедни лица и семейства или да адресират техни конкретни нужди. Социалните помощи са средства, които допълват или заместват собствените доходи до основните жизнени потребности или задоволяват инцидентно възникнали нужди на подпомаганите лица и семейства. В зависимост от своя характер средствата, отпускани по програмите от системата за социално подпомагане, могат да бъдат месечни, целеви или еднократни. Социалното подпомагане се регулира с няколко закона и свързаните с тяхното прилагане нормативни актове от по-ниска степен. През 2019 г. структурите на Агенцията за социално подпомагане в страната са предоставили помощи на 1 294 994 лица на различни нормативни основания. През 2018 техният брой е 1 182 504 лица. Ефективността при отпускането на средства по действащите програми за социално подпомагане, особено предвид прилагания диференциран подход към нуждаещите се лица и групи, е висока. Същевременно ефектът от социалното подпомагане върху материалното състояние на подпомаганите домакинства е малък, поради относително ниския размер на отпусканите помощи, разглеждани като дял от потреблението на получателите на тези помощи. В резултат на това добрият обхват и целенасоченост на програмите за социално подпомагане не винаги успяват да доведат до реално намаление на ефектите от бедността. Хората, които са в системата на социалното подпомагане, са най-уязвими по отношение последиците от бедността. Те плащат и най-високата социална цена. За тях е необходимо да се приложат такива мерки, които ще допринесат за ограничаване на разпространението на бедността и зависимостта от системата за социално подпомагане. За да се постигне това, е необходимо прилагането на интегриран подход, който да способства за трайно преодоляване на тяхното социално изключване и за прекъсване на предаването на бедността между поколенията. За съжаление, за голяма част от тях е жизнено необходимо преди да се предприемат действия за тяхното социално включване, да се осигури храна и/или базова материална помощ. Едва когато се удовлетворят екзистенциалните потребности, могат да се предприемат различни мерки, които да съпътстват нуждаещите се хора и да ги подкрепят за трайно преодоляване на бедността и нейните последици, където това е възможно. Агенцията за социално подпомагане е органът по социално подпомагане, съгласно Закона за социално подпомагане. Администрацията е пряко ангажирана с отпускането на социални помощи и поддържа актуална база данни за всяко лице, което има право на социални помощи или се нуждае от такива. Независимо от диференцирания подход, на който се базира системата за социално подпомагане, има редица частни случаи, в които хора в уязвима ситуация остават извън обхвата на всякакъв тип подпомагане. Това са хора, живеещи на ръба на оцеляването, при които някое от условията за предоставяне на социална помощ не е изпълнено. В този обхват могат да попаднат лица и семейства, които надвишават с минимални суми доходния праг за подпомагане, или не отговарят на някое друго

условие, което не променя обективното им финансово състояние и нивото на материално лишене. Данните от Агенцията за социално подпомагане сочат, че извън системата за социално подпомагане най-често остават лица с увреждания и лица в пенсионна възраст, чиито единствен доход от пенсии е под прага на бедност, определен за страната, но същевременно надвишава диференцирания минимален доход за подпомагане, хора с психични и ментални увреждания, бездомни и др. За тези категории хора Агенцията за социално подпомагане и нейните териториални структури са установили, че живеят в крайна бедност, нуждаят се от подпомагане и подкрепа, но такова не може да им бъде предоставено. По програмата ще се използват данните, ресурсът и капацитетът на структурите на Агенцията за социално подпомагане в подхода за насочване на помощта към най-уязвимите хора в страната. **Програмата допринася за постигане на националните цели и приоритети, свързани с намаляване на бедността.** В Националната програма за развитие 2030 (НПР 2030), приета с РМС 33/20.01.2020 г., е заложен приоритет П11 „Социално включване“, като една от неговите цели е насочена към намаляване на социалните неравенства и активното социално приобщаване на уязвимите групи чрез преодоляване на тежките материални лишения. Програмата за храни и основно материално подпомагане ще допринесе за постигането на заложената целева стойност от 18% по отношение на индикатор „Население в риск от бедност“, като част от стратегическа цел за намаляване на неравенствата в рамките на НПР 2030, както и за достигане на целева стойност от 25% по отношение на индикатор „Население в риск от бедност или социално изключване“ от приоритет „Социално включване“. Програмата ще способства за постигането на целите на **Споразумението за партньорство** за периода 2021-2027 г., които в количествено отношение към края на програмния период са достигане на ниво от 600 000 лица живеещи в риск от бедност, получили храни и материална подкрепа по програмата за храни и основно материално подпомагане. Основната цел на Плана за възстановяване и устойчивост на Република България (**версия 1.2 от месец април 2021 г.**) е да способства икономическото и социално възстановяване от кризата, породена от COVID-19 пандемията. В преследването на тази цел са групирани набор от мерки и реформи, със специален фокус върху групите и лицата в неравностойно положение за постигане на по-включващ и по-устойчив растеж. Чрез координиран механизъм програмата ще допринесе за идентифицирането, подпомагането и проследяването на нуждаещите се лица, които са били насочени към най-подходящите мерки за социална подкрепа, предвидени в рамките на ЕСФ+ или Плана за възстановяване и устойчивост. В зависимост от индивидуалните им потребности ще бъдат насочвани към дейности, допринасящи за преодоляване на бедността, намаляването на социалните неравенства и активно социално включване, идентифицирани като приоритети в Плана. По този начин, освен предоставянето на базова подкрепа – с храна и основни материали, програмата ще допринесе и за по-устойчиво преодоляване на бедността за не малка група нуждаещи се чрез комплексни и целенасочени мерки. Програмата ще допринесе за изпълнението на съответните специфични за България препоръки, приети в **рамките на Европейския семестър**, ще бъде част от факторите в страната за постигането на **Целите на ООН за устойчиво развитие**. Изпълнението на планираните интервенции ще адресират Цел 1 „Изкореняване на бедността във всичките ѝ форми и навсякъде“ и някои аспекти от Цел 2 „Край на глада – постигане на продоволствена сигурност и по-добро хранене, стимулиране на устойчиво селско стопанство“, и Цел 10 „Намаляване на неравенството между и в рамките на държавите“ от Целите за устойчиво развитие на ООН. Предвидените в програмата мерки за подкрепа на политиките **за борба с бедността са**

съобразени с констатациите от Доклада за България за 2019 г. от Европейския семестър, където в приложение Г „Инвестиционни насоки относно финансиране по линия на политиката за сближаване за периода 2021-2027“ е препоръчано да се предприемат мерки срещу материалните лишения чрез продоволствени помощи и основно материално подпомагане за най-нуждаещите се лица.

Един от ключовите принципи на **Европейския стълб на социалните права е, че децата имат право на закрила от бедността**, както и грижа с добро качество. Децата са силно зависими от възрастните, с които живеят, и не могат сами да осигурят своето съществуване. Отчитайки факторите, пораждащи бедност – безработица, ниско образование, ниски доходи и т.н., е от особена важност да се предотврати предаването на бедността между поколенията. Това изисква интегрирани мерки за инвестиции в ранното детско развитие – подкрепа на детето в най-ранна детска възраст и на неговото семейство, с оглед превенция на рисковете за развитието му, достъп до детска грижа, училище, подкрепа на родителите за заетост, обучение, както и за съвместяване на личния и професионалния живот. Поради това децата от семейства, за които органите по социално подпомагане са установили високи нива на бедност и риск по критерии, определени в националното законодателство, ще бъдат специален фокус по програмата. По данни на Агенцията за социално подпомагане през 2020 г. са открити общо 3781 случая по превенция на изоставянето. През 2019 г. случаите са 3 471. Това са деца, които са били в риск от изоставяне и раздяла с родните си семейства. Раздялата на детето от неговите биологични родители най-често става поради бедност, увреждане, заболяване, липса на подкрепа и на възможности за осигуряване на грижовна и сигурна среда. 4 604 деца в риск са настанени в семейства на близки и роднини. Случаите по реинтеграция в биологичните семейства, по които работят отделите за закрила на детето, са 1 402. Подкрепата по програмата ще бъде ориентирана към повишаване на благосъстоянието на деца в риск чрез осигуряване на пълноценно хранене и оказване на материална помощ на родители, необходима за отглеждане на новородено. Фокусът ще бъде поставен и върху децата от домакинства с ниски доходи, децата с увреждания, децата, които са лишени от родителски грижи, децата, които живеят в лоши жилищни условия, деца в риск от изоставяне и др., включително и деца и семейства, с които работят отделите „Закрила на детето“. Предоставяното по програмата подпомагане, както за децата, така и за всички останали нуждаещи се лица, ще бъде първата стъпка за удовлетворяване на базови потребности като част от комплексните инвестиции за по-добро качество на живот. Паралелно с осигуреното подпомагане по програмата ще се реализират и съпътстващи мерки, които ще са индивидуално ориентирани към нуждите на обхванатите лица и групи и ще бъдат механизмът, чрез който подпомаганите ще се насочват към конкретни и комплексни мерки за социално включване. Този последователен, координиран и комплексен подход за подкрепа на най-уязвимите български граждани допринася и за изпълнението на политиките и приоритетите на ЕС в областта на социалните права, да насърчи най-добрите практики и сътрудничеството на всички нива и да насърчи ценностите на ЕС, свързани с равенство и социална справедливост.

Стратегическата цел на програмата е да добави принос към цялостната национална политика за смекчаване и намаляване на бедността и за преодоляване на социалното изключване. Тази цел ще се постигне чрез осигуряване на подкрепа за преодоляване на основните идентифицирани лишения от храна и основни материали за осигуряване на нормални условия за живот на хора, които живеят в крайна бедност, изпитват тежки материални лишения и живеят в социална изолация. На база на идентифицираните

нужди, програмата ще фокусира своите усилия върху следните основни **Направления**, всяко от които - допълнено със съпътстващи мерки:

- Вид помощ 1: „Подпомагане с пакети хранителни продукти и хигиенни материали“;

- Вид помощ 2: „Топъл обяд“;

- Вид помощ 3: „Пакети за новородени деца;

- Вид помощ 4: „Детска кухня“.

За да бъде предоставена подкрепа, правилно адресирана към най-нуждаещите се лица, ще се използват данните от Агенцията за социално подпомагане, чиито експерти на местно ниво са извършили оценка за всеки отделен случай по обективни критерии, определени в националното законодателство.

Предоставяните съпътстващи мерки по програмата ще са индивидуално ориентирани към нуждите на обхванатите лица и групи и ще бъдат механизмът, чрез който подпомаганите ще се насочват към конкретни и комплексни мерки за социално включване. По програмата ще бъде създадена база данни за подпомаганите лица, в това число ще бъде очертаван и специфичният социален профил на тях и членовете на семействата им. В резултат от това крайните получатели на помощта ще получават информация и ще бъдат насочвани към конкретни мерки и проекти, реализирани с подкрепата на ЕСФ+ по други програми. Информацията за резултатите за всяко насочено лице ще бъде връщана на Управляващия орган по съгласуван механизъм. Този подход ще се прилага по отношение на всеки вид подпомагане, реализирано по програмата, и ще бъде важна отправна точка за координация и планиране на бъдещи мерки за повишаване на качеството на живот на най-нуждаещите се лица.

В допълнение, в хода на изпълнение на програмата ще бъде извършена и външна оценка на ефективността, ефикасността и въздействието на предоставяната подкрепа, която да представи и отговор на въпроса какъв е приносът на мерките за промяна в статута на целевите групи.

За целта, свързана с растежа и заетостта:

Таблица 1		
Цел на политиката 4	Специфична цел или специален приоритет *	Обосновка (резюме)
4 „По-социална Европа - изпълнение на Европейския стълб на социалните права“	(xi) справяне с материалните лишения чрез предоставяне на храна и/или основна материална помощ на най-	<ul style="list-style-type: none">• Относителен дял на лицата, изложени на риск от бедност от 22.6% за 2019 г. при 16.5% средно за ЕС;• През 2019 г. 34,6% от лицата на възраст 65 и повече години са в риск от бедност. За същата възрастова група, 32.7% живеят в материални лишения;

* Специфични приоритети, съгласно Регламента за ЕСФ+

	<p>нуждаещите се лица, включително децата, и осигуряване на съпътстващи мерки в подкрепа на тяхното социално приобщаване</p>	<ul style="list-style-type: none"> • По данни на Евростат, през 2019 г. относителният дял на децата (0-17 години), които живеят в материални и социални лишения, е 29.0% при 12.7% средно за ЕС; • Необходимост от целенасочени инвестиции за преодоляване на идентифицирани лишения от храна и основни материали за осигуряване на нормални условия за живот на хора, които живеят в крайна бедност, изпитват тежки материални лишения и живеят в социална изолация; • Ще бъдат осигурени и инвестиции за допълване на политиките, свързани с благосъстоянието на децата в контекста на инициативата Детска гаранция; • Ще бъде добавен принос към национален приоритет 11. „Социално включване“ на ос на развитие 4. „Отзивчива и справедлива България“ на Национална програма за развитие: България 2030; • Ще бъде добавен принос към изпълнението на Цели 1, 2 и 10 от Целите за устойчиво развитие на ООН; • Ще бъде добавен принос към изпълнението на Европейския стълб на социалните права;
--	---	--

2. Приоритети

Позоваване: Член 17, параграф 2 и член 17, параграф 3, буква в)

2.A Приоритети, различни от техническа помощ

2.A.1 Наименование на приоритета [300] (повтаря се за всеки приоритет)

☐	Това е приоритет, насочен към младежката заетост
☐	Това е приоритет, насочен към иновативни дейности
☒	Това е приоритет, насочен към подкрепа за най-нуждаещите съгласно посочената специфична цел (xi) в чл. 4 от Регламента за ЕСФ+**
☐	Това е приоритет, насочен към подкрепа за най-нуждаещите съгласно посочената специфична цел (x) в чл. 4 от Регламента за ЕСФ+ ⁵
☐	Това е приоритет, насочен към специфичната цел за градска мобилност, посочена в член 2, буква б), подточка vii от Регламента за ЕФРР и Кохезионния фонд
☐	Това е приоритет, насочен към специфичната цел за свързаност с ИКТ, посочена в член 2, буква а), буква v) от регламента за ЕФРР и Кохезионния фонд

* * Ако е маркирано, преминете към раздел 2.A.1.1a

⁵ В случай, че ресурсите по специфичната цел, посочена в член 4, параграф 1, точка (x) от Регламента за ЕСФ +, се вземат предвид за целите на член 7, параграф 4 от Регламента за ЕСФ +.

2.А.1.1. Специфична цел⁶ („Работни места и растеж“) — повтаря се за всяка избрана специфична цел или област на подпомагане за приоритетите, различни от техническа помощ

2.А.1.1.1 Намеса на фондове - НЕПРИЛОЖИМО

Позоваване: Член 17, параграф 3, буква г), и) iii), iiiа), iv) v) vi) от РОР;

Съответни видове действия — член 17, параграф 3, буква г), подточка и) от РОР; чл.6, параграф 2 от Регламента за ЕСФ+:

Текстово поле [8 000]

Основни целеви групи — член 17, параграф 3, буква г), подточка iii):

Текстово поле [1 000]

Действия за защита на равенството, включването и недискриминацията — член 17, параграф 3, буква г), подточка iiiа):

Текстово поле [1 000]

Специфични целеви територии, включително планираното използване на териториални инструменти — член 17, параграф 3, буква г), подточка iv)

Текстово поле [2 000]

Междурегионални и транснационални видове действия — член 17, параграф 3, буква г), подточка v):

Текстово поле [2 000]

Планирано използване на финансовите инструменти — член — 17, параграф 3, буква г), подточка vi)

Текстово поле [1 000]

2.А.1.1.2 Показатели⁷

Позоваване: Член 17, параграф 3, буква г), ii), чл. 7 от ЕФРР, чл. 21, пар. 2 от ЕСФ+

Таблица 2: Показатели за крайни продукти

⁶ С изключение на специфичната цел, посочена в член 4, параграф 1, буква в), точка vii) от регламента за ЕСФ + .

⁷ Преди междинния преглед през 2025 г. за ЕФРР, ЕСФ+ и КФ — разпределение само за периода 2021—2025 г.

Приоритет	Специфична цел (заетост и растеж) или област на подпомагане (ЕФМДР)	Фонд	Категория региони	ID [5]	Показател [255]	Мерна единица	Етапна цел (2024 г.)	Целева стойност (2029 г.)

Позоваване: Член 17, параграф 3, буква з), ii), чл. 21, пар. 2 от ЕСФ+

Таблица 3: Показатели за резултатите											
Приоритет	Специфична цел (заетост и растеж) или област на подпомагане (ЕФМДР)	Фонд	Категория региони	ID [5]	Показател [255]	Мерна единица	Базов сценарий или референтна стойност	Референтна година	Целева стойност (2029 г.)	Източник на данните [200]	Коментари [200]
	(xi) справяне с материалните лишения чрез предоставяне на храна и/или основна материална помощ на най-нуждаещите се лица, включително децата, и осигуряване на съпътстващи мерки в подкрепа на тяхното социално	ЕС Ф+	Слабо развити и в преход	EMC R01	брой на крайните получатели получаващи подкрепа с храна	брой	490 000	2020		УО	Референтната стойност е определена на база исторически постижения в предишна програма, което може да се счита за подходящо сравнение. Информация за референтната стойност е взета от Годишния доклад за изпълнение на оперативната програма за храна и/или основно материално подпомагане 2014-2020 г., съгласно която броят на подкрепените лица с храна е, както следва: за 2020 -

	приобщаване										488 712 хранителни пакети и 39 973 топъл обяд.
	(xi) справяне с материалните лишения чрез предоставяне на храна и/или основна материална помощ на най-нуждаещите се лица, включително децата, и осигуряване на съпътстващи мерки в подкрепа на тяхното социално приобщаване	ЕС Ф+	Слабо развити региони В преход	EMC R10	брой крайните ползватели получаващи материална подкрепа	брой	490 000	2020		УО	Референтната стойност е формирана на база информация за броя на подкрепените лица през 2020 г. с храна по оперативната програма за храна и/или основно материално подпомагане 2014-2020. Същата група лица е предвидено да бъдат подкрепени с пакети с хигиенни материали през периода 2021-2027

2.A.1.1.3 Индикативно разпределение на програмните средства (ЕС) в зависимост от вида на интервенцията⁸ (не се прилага за ЕФМДР)

Позоваване: Член 17, параграф 3, буква г), vii)

Приоритет №	Фонд	Категория региони	Специфична цел	Код	Сума (EUR)
	ЕСФ +	По-слабо развити	(xi) справяне с материалните лишения чрез предоставяне на храна и/или основна материална помощ на най-нуждаещите	127 - Справяне с материалните лишения чрез храна и/или материална помощ за най-нуждаещите се лица,	157 875 000

⁸ Преди междинния преглед през 2025 г. за ЕФРР, ЕСФ+ и КФ — разпределение само за периода 2021—2025 г.

			се включително лица, децата, и осигуряване на съпътстващи мерки в подкрепа на тяхното социално приобщаване	включително съпътстващи мерки	
	ЕСФ +	Преход	(xi) справяне с материалните лишения чрез предоставяне на храна и/или основна материална помощ на най-нуждаещите се лица, включително децата, и осигуряване на съпътстващи мерки в подкрепа на тяхното социално приобщаване	127 - Справяне с материалните лишения чрез храна и/или материална помощ за най-нуждаещите се лица, включително съпътстващи мерки	31 575 000

Таблица 5: Измерение 2 – Форма на финансиране

Приоритет №	Фонд	Категория региони	Специфична цел	Код	Сума (EUR)
	ЕСФ +	По-слабо развити	(xi) справяне с материалните лишения чрез предоставяне на храна и/или основна материална помощ на най-нуждаещите се лица, включително децата, и осигуряване на съпътстващи мерки в подкрепа на тяхното социално приобщаване	01– Безвъзмездни средства	157 875 000
	ЕСФ +	Преход	(xi) справяне с	01 – Безвъзмездни средства	31 575 000

			материалните лишения чрез предоставяне на храна и/или основна материална помощ на най-нуждаещите се лица, включително децата, и осигуряване на съпътстващи мерки в подкрепа на тяхното социално приобщаване	
--	--	--	---	--

Таблица 6: Измерение 3 – Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост

Приоритет №	Фонд	Категория региони	Специфична цел	Код	Сума (EUR)
	ЕСФ +	По-слабо развити	(xi) справяне с материалните лишения чрез предоставяне на храна и/или основна материална помощ на най-нуждаещите се лица, включително децата, и осигуряване на съпътстващи мерки в подкрепа на тяхното социално приобщаване	17 - Други видове целеви територии	157 875 000
	ЕСФ +	Преход	(xi) справяне с материалните лишения чрез предоставяне	17 - Други видове целеви територии	31 575 000

			на храна и/или основна материална помощ на най-нуждаещите се лица, включително децата, и осигуряване на съпътстващи мерки в подкрепа на тяхното социално приобщаване	
--	--	--	--	--

Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+

Приоритет №	Фонд	Категория региони	Специфична цел	Код	Сума (EUR)
	ЕСФ +	По-слабо развити	(xi) справяне с материалните лишения чрез предоставяне на храна и/или основна материална помощ на най-нуждаещите се лица, включително децата, и осигуряване на съпътстващи мерки в подкрепа на тяхното социално приобщаване	09 – Не е приложимо	
	ЕСФ +	Преход	(xi) справяне с материалните лишения чрез предоставяне на храна и/или основна	09 – Не е приложимо	

			материална помощ на най-нуждаещите се лица, включително децата, и осигуряване на съпътстващи мерки в подкрепа на тяхното социално приобщаване	
--	--	--	---	--

Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП

Приоритет №	Фонд	Категория региони	Специфична цел	Код (02 или 01 или 00)	Сума (EUR)
	ЕСФ +	По-слабо развити	(xi) справяне с материалните лишения чрез предоставяне на храна и/или основна материална помощ на най-нуждаещите се лица, включително децата, и осигуряване на съпътстващи мерки в подкрепа на тяхното социално приобщаване	03 – Неутрален по пол	157 875 000
	ЕСФ +	Преход	(xi) справяне с материалните лишения чрез предоставяне на храна и/или основна материална помощ на най-нуждаещите се лица, включително децата, и осигуряване на съпътстващи	03 – Неутрален по пол	31 575 000

			мерки подкрепа тяхното социално приобщаване	в на		
--	--	--	---	---------	--	--

ПРОЕКТ

2.A.1.1.a Специфична цел, адресираща материалните лишения⁹

Позоваване: Член 17; POP, член 18, ЕСФ+

Вид помощ: ПАКЕТИ ХРАНИТЕЛНИ ПРОДУКТИ И ХИГИЕННИ МАТЕРИАЛИ

Текстово поле [2 000 знака]

Подкрепата с хранителни продукти и хигиенни материали допринася за покриване на основни нужди на най-уязвимите групи хора в страната, които изпитват тежки материални лишения. Тази форма на подпомагане ще допринесе за намаляване на основни разходи на домакинствата - за осигуряване на храна и хигиенни материали - за лична хигиена и за почистване на дома, като по този начин ще даде възможност за освобождаване на средства от семейния бюджет за задоволяване на други базови нужди. Пакетите ще бъдат разпределяни най-малко веднъж годишно. Изборът на вида подпомагане се основава на натрупания опит до момента и на извършената външна оценка за подпомагането по ФЕПНЛ. Оценката установява висока удовлетвореност (92 %) от подпомагането с пакети храни и очертава необходимост от допълване на подпомагането с пакети хигиенни и почистващи продукти, като идентифицирано основно материално лишение. **Видовете хранителни продукти**, които ще бъдат включени в пакетите, ще бъдат основни хранителни продукти, влагани в приготвянето на храна за цялото семейство. При определяне на съдържанието на пакетите ще се търси баланс, така че в тях да присъстват продукти от основните групи храни, необходими за пълноценното и разнообразно хранене, като например богати на белтък храни, зърнени храни и други. Съдържанието на хранителните пакети ще бъде консултирано с Министерство на здравеопазването, а в хода на изпълнение на мярката ще се търси и обратна връзка от потребителите.

Видовете хигиенни продукти ще бъдат основни продукти за лична хигиена и почистващи препарати, използвани от цялото семейство. Съдържанието ще бъде определяно въз основа на анализ на структурата на подпомаганите семейства и домакинства - възраст, пол и други характеристики на нуждаещите се лица, както и при отчитане на техните конкретни нужди. Пакетите индикативно ще съдържат: продукти за лична хигиена, почистващи препарати и перилни и миещи препарати.

В допълнение към предоставянето на хранителни продукти и хигиенни материали ще бъдат реализирани съпътстващи мерки. Предвид различният профил на лицата от целевите групи, конкретните съпътстващи мерки ще бъдат определени на ниво изпълнение на проект след индивидуална оценка на нуждите. **Съпътстващите мерки** ще бъдат ориентирани към осигуряване на възможност за активно участие в обществения живот и преодоляване на социалната изолация, като индикативно могат да включват: **провеждане на занимания за базова компютърна грамотност и използване на социални мрежи сред възрастните хора, готварство, привличане на доброволци за каузи за взаимопомощ, организиране на културни и спортни занимания, консултиране и насочване към реализирани социални услуги и услуги за обучение и заетост, финансирани от ЕСФ+ национални програми и др.**

Основни целеви групи

Текстово поле [2 000 знака]

⁹ Point (d) of Article 17(3), CPR does not apply to the specific objective set out in the Article 4(1)(xi) of the ESF+ Regulation.

Пакетите с храни и пакетите с хигиенни материали приоритетно ще бъдат насочвани към лица, семейства и домакинства, които са обект на социално подпомагане, както и към лица, които имат отказ от социално подпомагане, доходът им не надвишава линията на бедност, определена за страната, и за тях органите по социално подпомагане са установили висок риск от бедност и социално изключване. Подходът за определяне на целевите групи ще се базира на установените национални критерии за предоставяне на социални помощи. В обхвата попадат и лица и семейства, които надвишават с минимални суми доходния праг за подпомагане, пенсионери с доход от пенсия под линията на бедност, който надвишава прага за достъп до социално подпомагане, както и хора които не отговорят на някое от другите комплексни условия, което не променя обективното им финансово състояние и нивото на материално лишение. Обект на подпомагане могат да бъдат и лица, изпаднали в затруднено положение в резултат на природни бедствия, пандемии и др. форсмажорни обстоятелства с оглед овладяване на възникнали извънредни ситуации в страната. Ще бъде прилаган диференциран подход по отношение на количеството и, ако е приложимо, и по отношение на съдържанието на пакетите, в зависимост от броя на членовете на домакинството, възрастта или други специфични характеристики на нуждаещите се лица, така че помощта да е достатъчна и да съответства на установени нужди. Подпомагането ще се основава на индивидуален подход, оценка на нуждите и обективна преценка за степента на уязвимост на лицата. С оглед гарантиране на гъвкавост при реализиране на подпомагането конкретните групи, които ще получат подкрепа ще бъдат подробно определени с Наредба на министъра на труда и социалната политика. В наредбата ще бъде определена основна целева група за съответния вид подкрепа, както и допълнителна целева група, на която да бъдат преразпределяни неполучени или нераздадени храни и хигиенни материали. Данните за конкретните получатели на пакетите с хранителни продукти и пакетите с хигиенни материали основно ще бъдат предоставяни от АСП по ред и при условия, утвърдени в наредбата.

В случай на промяна в националното законодателство по отношение на обхвата и съответствието на предоставяната подкрепа, тези промени ще бъдат взети предвид и при определянето на целевите групи за подкрепа.

Декриптиране на национални или регионални схеми за подпомагане

Текстово поле [2 000 знака] -

• ***Допълняемост с други мерки по ЕСФ+ и национални схеми за подкрепа:***

Допълняемостта ще се гарантира и реализира чрез :

- Програмиране на комплексни, взаимодопълващи се мерки планирани по ПРЧР и Програмата за храни и основно материално подпомагане.
- Създаване на механизъм за обмен на данни и предоставяне на информация от и към бенефициенти и други управляващи органи, за адресиране на конкретни мерки в подкрепа на представителите на целевите групи, когато това е възможно, и съобразно техния профил. По оперативната програма ще има данни за подпомаганите лица, в това число и специфичен социален профил на тях и членовете на техните семейства. С оглед преодоляване на социалната изолация и намаляване на зависимостта от социалната система, лицата в трудоспособна възраст ще бъдат насочвани приоритетно към мерки за подпомагане включването в заетост и подобряване на уменията. Възрастните хора ще бъдат насочвани към подходящи интегрирани социални и здравни услуги, а хората с увреждания - към адекватна социално-икономическа подкрепа. За всеки насочен

потребител ще бъде връщана обратна информация за постигнатите резултати, когато това е приложимо.

- Предоставяне на съпътстващи мерки в рамките на подпомагането по програмата, които ще бъдат свързващият елемент между останалите национални и финансирани с европейски средства мерки.

- Допълняемост с провежданата политика за предоставяне на социални помощи в страната. Освен финансовият ресурс, предоставян по реда на националното законодателство за социално подпомагане, с предоставената материална подкрепа по линия на програмата ще се осигури относително по-висок жизнен стандарт на хората, живеещи в риск от бедност и социална изолация, което ще спомогне за подобряване на социалното им включване.

Критерии за подбор на операциите¹⁰

Текстово поле [4 000 знака]

Подпомагането ще се реализира чрез две взаимнообвързани процедури - за закупуване и за раздаване на закупените храни и/или хигиенни материали.

Хранителните продукти и хигиенните материали ще се закупуват от АСП чрез определена административна структура, по реда на действащите правила за провеждане на обществени поръчки. По този начин ще се гарантира, че хората при равни условия ще получават съответния вид помощ по едно и също време на територията на цялата страна. С избрания изпълнител/изпълнители ще бъде сключен договор. Хранителните продукти ще бъдат доставени от изпълнителя до складове на възложителя или до складове на бенефициента/ите, избран/и да ги раздават. Характеристиките на складовите помещения следва да бъдат съобразени с изискванията за безопасно съхранение на хранителните продукти и хигиенните материали.

Хранителните продукти и хигиенните материали ще се раздават на крайните получатели на помощта от избран бенефициент/и. Избраните бенефициент/и, директно или в партньорство с други организации, ще предлагат съпътстващи мерки на крайните потребители. Предоставянето на пакетите храни и хигиенни продукти при обоснована необходимост може да се извършва и от структурите на Агенцията за социално подпомагане по места, при условие че критериите за допустимост на операцията и бенефициента са изпълнени така, както са посочени в програмата.

На база данни от АСП за отпусканите социални помощи се очаква закупените пакети да достигат до около **530 000 нуждаещи** се лица. Тези лица са в състава на семейства с различен брой членове, като преобладаващи са едночленни, двучленни и тричленни семейства. Около 10% от общия брой лица са в състава на семейства с четири и повече членове и спрямо тях ще се приложи диференциран подход по отношение на количеството продукти и, ако е приложимо, и по отношение на съдържанието.

Операциите са допустими, ако:

- Отговарят на програмата и осигуряват ефективен принос за постигането на нейните конкретни цели.

¹⁰ Само за програми, ограничени до специфична цел, посочена в член 4, параграф 1, (xi) буква в), точка vii) от регламента за ЕСФ + .

- реализират се от допустим бенефициент и са изплатени за изпълнение на операции между датата на подаване на програмата в Комисията или 1 януари 2021 г. — като се взема по-ранната от двете дати - и 31 декември 2029 г.
- При предоставяне на подпомагането се зачита достойнството и се предотвратява стигматизирането на най-нуждаещите се лица.
- Съответстват на принципите, заложи в изискванията на националното законодателство в сферата на обществените поръчки, когато това е приложимо.
- В рамките на наличния бюджет са и имат ясни и реалистични количествени резултати.
- В съответствие са с хоризонталните политики, като гарантират равенство между половете и вземат предвид разпоредбите на Хартата за основните права на Европейския съюз и принципа на устойчивото развитие и на политиката на Съюза в областта на околната среда, съгласно член 11 и член 191, параграф 1 от ДФЕС.

Специфични критерии за избор на бенефициент/и, които да раздават закупените храни и /или хигиенни материали:

- Институция, публичноправна организация или организация с нестопанска цел, регистрирана по реда на ЗЮЛНЦ като юридическо лице с нестопанска цел в обществена полза, която действа и активно осъществява целите си не по-малко от 2 години; има доказан опит минимум 1 година, считано от крайния срок за подаване на заявления за участие в процедурата, свързан с предоставяне на помощи в натура и/или свързан с раздаване храна на населението.
- Бенефициентът/ите следва да осигурят пълно национално покритие - самостоятелно или в партньорство, както и едновременност на раздаването - в един и същи период за всички определени представители на целевите групи, както по отношение на пакетите с храна, така и по отношение на пакетите със санитарно хигиенни продукти.
- Наличие на капацитет, самостоятелно или в партньорство, за анализ на нуждите на представителите на целевите групи и съответното предоставяне на съпътстващи мерки

Вид помощ „ТОПЪЛ ОБЯД“

Текстово поле [2 000 знака]-

Чрез подпомагането с топъл обяд се цели да се осигури здравословна, разнообразна и питателна храна за обяд на хора, които не са в състояние сами или с помощта на свои близки да си осигуряват такава. Проведеното структурирано проучване на крайните потребители очерта висока добавена стойност на подпомагането с топъл обяд за по-достоеен живот, особено при възрастните хора над 65 години, които са 64.4% от общия брой крайни потребители. Малко над една пета (21.5%) са потребителите на възраст между 50 и 64 години, а 12.5% - между 25 и 49 години. Едва 1.3% са от групата на най-младите – между 16 и 24 години. Проучването показва, че ползвателите на „топъл обяд“ ежедневно разчитат на тази помощ и са силно зависими от нея. Топъл обяд за най-бедните и нуждаещи се лица ще се предоставя целогодишно, в отговор на установени трайни и/или неотложни нужди. Услугата ще достига и до по-отдалечени места, където хората изпитват още по-сериозни затруднения за осигуряване на прехраната си. Ще се постигне равномерно териториално покритие и нуждаещи се лица в идентична социална ситуация ще имат равен достъп до услугата, независимо от местоживеенето си. В

допълнение към предоставянето на топъл обяд, ще се предоставят и съпътстващи мерки, съответстващи на нуждите на представителите на целевите групи. Целта е да се подпомогнат и насочат крайните получатели към мерки за извеждане от бедността и преодоляване на социалната изолация, когато това е възможно. Ще се търси допълняемост с мерките, реализирани на местно ниво с общински, национални или европейски средства. Предвид различния профил и възраст на лицата от целевите групи, обект на подпомагане, конкретните съпътстващи мерки, които ще бъдат реализирани за всяко лице, ще бъдат определени на ниво изпълнение на проект след индивидуална оценка на нуждите.

Основни целеви групи

Текстово поле [2 000 знака]

Топъл обяд ще бъде предоставян приоритетно на хора, които имат ежедневна нужда от подкрепа. Те ще бъдат определяни от кръга на лицата, получаващи ежемесечно или целево подпомагане на различни законови основания; хора, чието самообслужване е ограничено или невъзможно; хора, чиито доходи не надвишават линията на бедност, определена за страната, бездомни лица. Подкрепата може да се предоставя и на хора, изпаднали в затруднено положение в резултат на природни бедствия, пандемии и др. форсмажорни обстоятелства с оглед овладяване на възникнали извънредни ситуации в страната. Водещ критерий е степента на уязвимост и лишения, установени от органа по социално подпомагане на местно ниво. Честотата на подпомагане ще осигури възможност за продължителен и системен контакт с нуждаещите се лица, което от своя страна ще разшири и възможностите за оказване на съпътстваща подкрепа, съобразно нуждите им, включително и ще се осигурява допълваща подкрепа с други мерки по програмата, когато това е необходимо. Ще бъде дадена възможност за гъвкавост, така че да се гарантира, че подкрепата ще бъде предоставяна в необходимия обем, количество и честота при установени спешни и неотложни нужди.

Редът и условията за достъп до програмата ще се определят с Наредба на министъра на труда и социалната политика, където ще бъде определена основната целева група, както и допълнителна целева група, на която да бъде преразпределян неполучен или нераздаден обяд.

Принадлежността на идентифицираните лица към допустимата целева група ще се потвърждава от съответната дирекция „Социално подпомагане“ по ред и при условия, утвърдени в наредбата, въз основа регистрите на подпомаганите лица, на проверка, събиране на допълнителна информация, индивидуална преценка и др. за всеки отделен случай. На база годишните данни от АСП за броя на лицата и семействата, които ежемесечно получават социални помощи на различни основания, се очаква за периода на реализация повече от 50 000 нуждаещи се да получат топъл обяд.

В случай на промяна в националното законодателство по отношение на обхвата и съответствието на предоставяната подкрепа, тези промени ще бъдат взети предвид и при определянето на целевите групи за подкрепа.

Декриптиране на национални или регионални схеми за подпомагане

Текстово поле [2 000 знака]-

Предоставянето на топъл обяд ще се допълва с индивидуално ориентирани съпътстващи мерки за подкрепа. Те ще се изразяват индикативно в консултиране, съдействие и насочване на най-нуждаещите се лица за:

- ползване на други социални услуги, предоставяни на територията на общината, включително и такива, финансирани от ЕСФ+, като например патронажна грижа;
- ползване на общински услуги, осигуряване на временен подслон на бездомни, за подпомагане достъпа до здравни и образователни услуги, за управление на семейния бюджет, за здравословно и балансирано хранене или други форми на подкрепа.

Съпътстващата подкрепа ще е свързващ елемент, който ще осигурява допълняемост с другите програми, реализирани от общините или доставчици на социални услуги, които да оказват необходимата помощ и подкрепа в дългосрочен план. Същевременно, там където няма развита мрежа от подкрепящи дейности, след анализ на профила на обхванатите лица и наличните ресурси на общината ще се търсят възможности за програмиране на таргетирани мерки за подкрепа, финансирани от ЕСФ+. Ще бъде приложен механизъм за идентифициране, подпомагане и проследяване на нуждаещите се лица, които чрез съпътстващите мерки са насочени към най-подходящите мерки за социална подкрепа.

Мярката ще допълва дейностите, реализиращи се по целева програма „Обществени трапезарии“ към фонд „Социална закрила“. За да се осигури допълняемост, Фондът ще финансира реновиране на помещенията и оборудване за приготвяне на храната, особено на местата, където материалната база за реализиране на дейността липсва или е остаряла. Предвид механизма на финансиране на ФСЗ и ежегодното определяне на параметрите на подкрепата, допълняемостта между двата инструмента ще се дефинира на ниво обявяване на процедури и ще се проследява на ниво изпълнение. Общият принцип е, че по Програмата ще бъде проследявано условието топъл обяд да не се предоставя за едни и същи представители на целевите групи по едно и също време от различни източници.

Критерии за подбор на операциите¹¹

Текстово поле [4 000 знака]

Подпомагането ще се реализира като продължение на създаденото по ФЕПНЛ партньорство с общините, което ще гарантира националния обхват на мярката. С общини и райони на общини на територията на страната ще се сключват дългосрочни договори за осигуряване на топъл обяд на лицата от целевите групи. Съгласно Закона за социалните услуги, общините като публичноправен субект са основният доставчик на социални услуги в страната и единствено те могат да възлагат управлението на социалните услуги на частни доставчици. Като органи на местното самоуправление общините отговарят за анализа на нуждите, за прилагане на политиките за предоставяне на социални услуги, както и за тяхната организация и управление. По този начин дейността по предоставяне на топъл обяд ще стане част от целенасочената местна социална политика, която общините развиват в подкрепа на хората, живеещи в материално лишение и в риск от социална изолация. Законодателните възможности за възлагане от общините ще се използват и при реализиране на операцията, което ще създаде условия пряко приготвена храна да се предоставя при равни условия на територията на цялата страна. Бенефициентите следва да гарантират, че ще предоставят пълноценно и разнообразно седмично меню, съобразно общоприети рецептурни норми в страната при спазване на изискванията за безопасност на храните. С цел намаляване на административната тежест при изпълнение на договорите за предоставяне на

¹¹ Само за програми, ограничени до специфична цел, посочена в член 4, параграф 1, (xi) буква в), точка vii) от регламента за ЕСФ + .

безвъзмездна финансова помощ, ще бъдат приложени опростени правила за възстановяване на разход за единица продукт - топъл обяд.

Операциите са допустими, ако:

- Отговарят на програмата и осигуряват ефективен принос за постигането на нейните конкретни цели.
- Направени са от допустим бенефициент и са изплатени за изпълнение на операции между датата на подаване на програмата в Комисията или 1 януари 2021 г. - като се взема по-ранната от двете дати - и 31 декември 2029 г.
- Предвиждат механизми за избягване на разхищението на храни.
- При предоставяне на подпомагането се зачита достойнството и се предотвратява стигматизирането на най-нуждаещите се лица.
- В рамките на наличния бюджет са и имат ясни и реалистични количествени резултати.
- В съответствие са с хоризонталните политики, като гарантират равенство между половете и вземат предвид разпоредбите на Хартата за основните права на Европейския съюз и принципа на устойчивото развитие и на политиката на Съюза в областта на околната среда в съответствие с член 11 и член 191, параграф 1 от ДФЕС

Специфични критерии за избор на бенефициенти:

- община или район на община на територията на Р.България, която реализира дейността като местна дейност, въз основа на решение на съответния общински съвет.
- бенефициентите следва да разполагат или ползват на съответното правно основание подходяща материална база и оборудване за приготвяне и разпространение на храната, включително и до домовете на крайните потребители, или на бездомни и скитащи лица.
- пряко или в сътрудничество с НПО притежава капацитет за анализ на нуждите на представителите на целевите групи и съответното предоставяне на съпътстващи мерки.

Вид помощ „ПАКЕТИ ЗА НОВОРОДЕНИ ДЕЦА“

Текстово поле [2 000 знака]

Като част от подкрепа на мерките за ранно детско развитие в рамките на този вид помощ ще бъдат закупувани пакети с необходимими базови продукти за новородени деца от бедни и рискови семейства, идентифицирани от органите по социално подпомагане. Съдържанието на пакетите ще се определя след консултации с експерти в областта - специалисти по медицински грижи или педиатри. Ще бъде проучен и международен опит в тази област, както и ще се потърси мнението на неправителствени организации, които работят с тази специфична целева група. Индикативно пакетите ще включват бебешки пелени, кърпи, бебешки козметични продукти и др. продукти, съобразени с основните нужди и възрастта на детето. Този вид подпомагане ще се предоставя най-малко два пъти до навършване на шест месеца на детето. В допълнение към подпомагането ще се извършва и проследяващо наблюдение на подпомаганите семейства, с цел постигане на по-добра целенасоченост и резултатност на подкрепата.

В допълнение към подпомагането ще бъдат реализирани съпътстващи мерки, като родителите ще бъдат насочвани към мерки за подкрепа, мерки за превенция на изоставянето, семейно консултиране, индивидуална социална работа, насочване към съществуващи социални услуги за подкрепа на децата и семействата, и др. Предоставяните съпътстващи мерки ще бъдат индивидуални или групови, в зависимост от идентифицираните проблеми и индикативно ще се изразяват в:

- Насочване към реализираните на местно ниво услуги за ранно детско развитие или други форми на услуги за формиране и развитие на родителски умения и семейно консултиране и подкрепа.

- Предоставяне на информация по въпросите на репродуктивното здраве, контрацептивни методи, полово-предавани болести и семейно планиране.

Подпомагането ще се предоставя на части, което ще осигури възможност и за наблюдение на случаите. По този начин ще се осигури възможност за идентифициране на конкретни проблеми, свързани с отглеждането на децата, които ще могат да бъдат своевременно комуникирани с компетентните органи. Индивидуалното консултиране ще се осъществява с интензитет, в зависимост от случая, а груповата работа ще се организира около общи проблеми, в зависимост от групата и фокуса на работата.

Основни целеви групи

Текстово поле [2 000 знака]

Подкрепата ще бъде насочена приоритетно към новородени от бедни семейства, които са обект на социално подпомагане. В обхвата на подпомагането ще попаднат и семейства, при които е установен риск от изоставяне на децата, майки, жертви на насилие, деца, настанени в приемни семейства, семейства, потребители на социални услуги. Нуждаещите се лица ще бъдат идентифицирани от органите за социално подпомагане, въз основа на данните за подпомаганите лица и семейства, данните от отделите "Закрила на детето", от доставчици на социални услуги на местно ниво и от други източници. За всеки конкретен случай ще бъде извършвана индивидуална преценка, като освен доходният тест ще бъдат оценявани и нивото на материално лишение на семейството и необходимостта от този вид подкрепа.

Редът и условията за достъп до програмата ще се определят с Наредба на министъра на труда и социалната политика.

Данните за конкретните получатели на помощта ще бъдат предоставяни от Агенцията за социално подпомагане по ред и при условия, утвърдени в наредбата.

Очаква се по програмата да се осигурят пакети за около 10 000 деца от бедни и рискови семейства. Прогнозният брой деца е определен на база данните за отпусканите месечни помощи за отглеждане на дете, данните за случаите, по които работят отделите „Закрила на детето“, и тенденциите в тази връзка.

В случай на промяна в националното законодателство по отношение на обхвата и съответствието на предоставяната подкрепа, тези промени ще бъдат взети предвид и при определянето на целевите групи за подкрепа.

Декриптиране на национални или регионални схеми за подпомагане

Текстово поле [2 000 знака]

Предоставянето на пакети за новородени и съпътстващите го подкрепящи мерки ще допринасят за осигуряване на правилно и нормално развитие на децата и повишаване на капацитета на семействата за тяхното отглеждане в т.ч. ще се използва и ресурсът на средата за предоставяне на различни по обхват и продължителност социални услуги, финансирани от други източници. Ще се осигури допълняемост и с мерки, финансирани от ЕСФ + с фокус върху подкрепа за ранно детско развитие. Ще се разшири ефективният

обхват на предоставяните по реда на националното законодателство социални помощи за уязвими групи. Подкрепата по програмата ще осигури връзка между социалното подпомагане и социалните услуги в подкрепа на децата и семействата на местно ниво. За да се постигне това, ще се използват капацитетът и ресурсите на основния доставчик на социални услуги в страната - общините. Съгласно Закона за социалните услуги единствено общините имат право да делегират предоставянето на социални услуги на лицензирани доставчици. В последните години секторът на социалните услуги се развива динамично и в страната вече има добре развита мрежа от социални услуги за подкрепа на децата и техните семейства, и създадени успешни партньорства между местната власт и неправителствения сектор. Този ресурс ще се използва, за да може семействата на децата да получат интегрирана и комплексна подкрепа за социално включване. Предоставяната материална помощ ще допринесе за идентифицирането, подпомагането и проследяването на нуждаещите се лица, които са били насочени към най-подходящите мерки за социална подкрепа.

Критерии за подбор на операциите¹²

Текстово поле [4000 знака]

Продуктите в пакета ще бъдат закупувани от Агенцията за социално подпомагане по реда на действащите правила за провеждане на обществени поръчки и ще бъдат насочени към складове за съхранение и последващо разпространение към семействата на новородените деца.

Операциите са допустими, ако:

- Отговарят на програмата и осигуряват ефективен принос за постигането на нейните конкретни цели.
- Направени са от допустим бенефициент и са изплатени за изпълнение на операции между датата на подаване на програмата в Комисията или 1 януари 2021 г. - като се взема по-ранната от двете дати - и 31 декември 2029 г.
- При предоставянето на подпомагането се зачита достойнството и се предотвратява стигматизирането на най-нуждаещите се лица.
- Съответстват на принципите, заложи в изискванията на националното законодателство в сферата на обществените поръчки.
- В рамките на наличния бюджет са и имат ясни и реалистични количествени резултати.
- В съответствие са с хоризонталните политики, като гарантират равенство между половете и вземат предвид разпоредбите на Хартата за основните права на Европейския съюз и принципа на устойчивото развитие и на политиката на Съюза в областта на околната среда, съгласно член 11 и член 191, параграф 1 от ДФЕС.

Предоставянето на пакетите за новородени ще бъде извършвано от избран бенефициент/и, който/които самостоятелно или в партньорство в допълнение ще реализира и съпътстващи мерки. Предоставянето на пакетите за новородени, при обоснована необходимост и с оглед гарантиране на национално покритие на помощта, може да се извършва и от структурите на Агенцията за социално подпомагане по места,

¹² Само за програми, ограничени до специфична цел, посочена в член 4, параграф 1, (xi) буква в), точка vii) от регламента за ЕСФ + .

в партньорство с общините, при условие че критериите за допустимост на операцията и бенефициента са изпълнени така, както са посочени в програмата.

Вид помощ: ДЕТСКА КУХНЯ

Текстово поле [2 000 знака] –

Бедността, непълноценното хранене, липсата на отзивчиви и стимулиращи грижи, затрудненият достъп до здравеопазване и до възможности за ранно образование, стигмата и последиците от продължителна социална изолация продължават да застрашават развитието на много деца в страната. Инвестициите в пълноценното хранене на деца от уязвими семейства е важна стъпка за преодоляване на последиците от бедността. Данните от НСИ сочат, че през 2019 г. 27.5% от децата на възраст 0 - 17 години в България са изложени на риск от бедност, или с 0.9 процентни пункта повече спрямо 2018 година. Устойчиво остава и нивото на материални лишения сред децата, в сравнение с предходните години. През 2019 г. относителният дял на децата с материални лишения (лишени от поне един от 13 показателя) е 39.9%, а за 4.6% от децата нито една потребност не може да бъде удовлетворена поради финансови причини. През 2019 г. 40.6% от децата с материални лишения живеят и в риск от бедност.

Тази тревожна статистика дава основание да се търсят комплексни интегрирани решения, които да подкрепят децата от най- ранна възраст и техните семейства, с цел да се ограничи предаването на бедността между поколенията. С този вид подпомагане се цели осигуряване на здравословно и пълноценно хранене на децата в най-ранна детска възраст. Условия за осигуряване на специфично хранене на децата на възраст от 10 месеца до 3 години има във всички области в страната, което ще даде възможност подкрепата да има широк териториален обхват. За децата ще бъдат предоставяни ваучери/карти за детска кухня. За реализиране на подпомагането ще бъдат ангажирани органите по социално подпомагане, които ще идентифицират най- нуждаещите се деца, ще извършват индивидуална оценка на нуждите, включително и по отношение на семействата им и ще изготвят препоръки за насочване към подходящи услуги, които се предоставят на съответната територия. Осигуряването на храната и оказването на съпътстващата подкрепа ще се реализира в партньорство с общините. По този начин рисковите деца и семейства да бъдат обхванати и проследявани още в най-ранен етап.

Основни целеви групи

Текстово поле [2 000 знака]

Програмата се фокусира върху деца до 3-годишна възраст, които са обект на социално подпомагане – деца от домакинства с ниски доходи, деца с увреждания, деца, лишени от родителски грижи, деца, които живеят в лоши жилищни условия, в риск от изоставяне и др., за които не е осигурено хранене по друг ред. Същевременно ще има възможност за идентифициране и на деца и семейства, които остават извън обхвата на системата за социално подпомагане, но за тях е установена необходимост от такова подпомагане. Идентифицирането на нуждаещите се лица ще се извършва от структурите на Агенцията за социално подпомагане въз основа на оценка на нуждите. За децата, за които е установена нужда от такова подпомагане ще бъде предоставян ваучер/карта/ за храна в детска кухня. Паралелно с това, за всяко дете или семейство ще бъдат направени конкретни препоръки за насочване към съществуващи услуги в съответната община. Общините-партньори ще посредничат за включване в препоръчаните услуги. Ще бъде

приложен механизъм за получаване на обратна връзка от общините - партньори за резултатите от предоставената съпътстваща подкрепа.

Редът и условията за достъп до програмата ще бъдат определени в Наредба на министъра на труда и социалната политика. Целта е чрез осигуряването на пълноценно хранене, всеки индивидуален случай да бъде проследен и да бъде оказана подходяща, съответстваща на нуждите, конкретна подкрепа, както на детето, така и на неговото семейство. Същевременно, партньорството с общините ще гарантира максимално използване на ресурсите на средата по отношение на предоставяните услуги.

Очаква се повече от 10 000 деца от 10 месеца до тригодишна възраст да бъдат подкрепени със здравословна храна. Прогнозният брой деца е определен на база данните за подпомаганите лица, данните за случаите, по които работят отделите „Закрила на детето“ и очакваните тенденции в отпускането на социални помощи за деца и семейства в риск. В случай на промяна в националното законодателство по отношение на обхвата и съответствието на предоставяната подкрепа, тези промени ще бъдат взети предвид и при определяне целевите групи за подкрепа.

Декриптиране на национални или регионални схеми за подпомагане

Текстово поле [2 000 знака]

По данни на НСОРБ в 134 общини функционират детски кухни, които предоставят храна на малко повече от 25 500 деца. С подкрепата по програмата ще се осигурят условия броят на децата, които получават качествена и пълноценна храна, да се увеличи. Предоставянето на храна ще бъде свързващ елемент за насочване към реализираните на местно ниво комплексни мерки за подкрепа и развитие на родителски умения, семейно консултиране и подкрепа, а там където е възможно – и за намиране на работа като средство за преодоляване на бедността, изолацията и зависимостта от системата за социално подпомагане.

Подпомагането ще се реализира в партньорство с общините, които, съгласно Закона за социалните услуги, са основният доставчик на социални услуги в страната. Същевременно детските кухни също са организационно обособени общински структури. Този подход ще осигури предпоставки за пълноценно обхващане на нуждаещите се семейства и максимално използване на ресурсите на средата за оказване на пълноценна подкрепа.

Подкрепата ще допълни националните мерки за намаляване на бедността сред децата и инвестициите в ранно детско развитие.

Мярката ще разшири ефективния обхват на социалните и семейни помощи, тъй като в по-голяма степен групата, която ще се възползва от нея са лица и семейства, обект на различни форми на социално и семейно подпомагане. Предоставената помощ за детско хранене ще облекчи семейните бюджети и освободените средства ще могат да бъдат насочвани за удовлетворяване на други потребности.

Мярката допълва и създадените интегрирани услуги за ранно детско развитие по Проекта за социално включване (финансиран със Заем 7612BG от Международната банка за възстановяване и развитие в периода 2008-2015г.) и в следствие финансирани по ОПРЧР 2014-2020г., като насочва конкретни лица, които да бъдат техни потребители. Партньорството между ключовите структури за социално подпомагане и предоставяне на услуги ще послужи и за по-добро планиране на таргетирани мерки за дългосрочно преодоляване на бедността и последиците от нея, където това е възможно.

Критерии за подбор на операциите¹³

Текстово поле [4 000 знака]

Операциите са допустими ако:

- Отговарят на програмата и осигуряват ефективен принос за постигането на нейните конкретни цели.

- Направени са от допустим бенефициент и са изплатени за изпълнение на операции между датата на подаване на програмата в Комисията или 1 януари 2021 г. - като се взема по-ранната от двете дати - и 31 декември 2029 г.

- При предоставянето на подпомагането се зачита достойнството и се предотвратява стигматизирането на най-нуждаещите се лица.

- Партньорство с участието на всички заинтересовани страни. Активното участие на всички заинтересовани страни, включително целевите групи, е от особена важност за ефективното и качествено изпълнение на всеки проект.

- Съответстват на принципите, заложи в изискванията на националното законодателство в сферата на обществените поръчки.

- В рамките на наличния бюджет са и имат ясни и реалистични количествени резултати.

- В съответствие са с хоризонталните политики, като гарантират равенство между половете и вземат предвид разпоредбите на Хартата за основните права на Европейския съюз и принципа на устойчивото развитие и на политиката на Съюза в областта на околната среда в съответствие с член 11 и член 191, параграф 1 от ДФЕС Операцията ще се изпълнява от Агенцията за социално подпомагане /АСП/ чрез нейните териториални структури в партньорство с общините в страната.

Изборът на този подход се основава на законово регламентирата роля на агенцията да бъде орган по социално подпомагане и закрила на детето. Агенцията разполага с база данни за подпомаганите лица и семейства и поради функционалната ѝ роля всички нуждаещи се граждани се обръщат за помощ към нейните териториални структури. Това ще гарантира, че помощта ще обхване най-нуждаещите се деца. Партньорството с общините ще гарантира широк и равномерен обхват на дейността, нейното национално покритие и постигане на по-добра координация между всички подкрепящи дейности и услуги на местно ниво с фокус върху ранното детско развитие.

Функциите на АСП са основно свързани с идентифициране на нуждаещи се лица – деца, на възраст от 10 месеца до навършване на 3 години от допустимите целеви групи, за които не е осигурено хранене по друг ред; оценка на нуждите и препоръки за оказване на съпътстваща подкрепа - както за детето, така и за неговото семейство; предоставяне на ваучер/карта за хранене за децата, анализиране на данни, отчетност, вътрешен мониторинг и финансови трансфери към общините на база отчетени ваучери/карти.

Процедурата за включване на общините като партньори по операцията ще бъде отворена през целия период на реализация.

Допустими за включване са общини, които:

- имат капацитет за осигуряване на детско хранене за деца от 10 месеца до 3-годишна възраст на съответната територия;

¹³ Само за програми, ограничени до специфична цел, посочена в член 4, параграф 1, (xi) буква в), точка vii) от регламента за ЕСФ + .

- имат развити социални услуги на местно ниво, включително и такива, които са създадени или функционират със средства от ЕСФ+ .

Партньорите ще осигуряват на децата разнообразна храна, отговаряща по качествен състав и технологична обработка на възрастовите особености на детския организъм, в съответствие с националните изисквания за детско хранене. В допълнение към осигуряването на храната, партньорите ще посредничат за предоставяне на социални услуги, в съответствие с индивидуалните препоръки за всеки отделен случай. При тази организация на дейността ще се гарантира, че няма да бъде допуснато едно и също дете да получава една и съща помощ от различни източници, тъй като и АСП, и общините са пряко ангажирани с предоставянето на подпомагане и социални услуги, и разполагат с нужната информация за извършване на проверки.

С цел намаляване на административната тежест при изпълнение на мярката, ще бъде определена единна стойност на ваучер/карта за детска кухня за осигуряване на здравословно и пълноценно хранене на дете на ден.

2.Б. ПРИОРИТЕТ - ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ

2.Б.1 Приоритети за техническа помощ, в съответствие с член 30, 4

Позоваване: Член 17, параграф 3, буква д); Член 29, член 30, член 31, член 89, РОР

2.Б.1.1 Интервенция от фондовете

Текстово поле [8 000]

Приоритетът ще подкрепя успешното изпълнение на програмата, чрез подпомагане планирането, изпълнението, мониторинга, контрола и оценката на програмата, популяризирането ѝ, включително приноса на фондовете, както и повишаване на административния капацитет на УО и на бенефициентите.

Техническата помощ в рамките на програмата ще осигури необходимата подкрепа за управлението на програмата и за въвеждане на добри практики и подходи в програмирането, управлението, изпълнението на програмата, мониторинга, контрола и оценката на програмата, както и за мерки за комуникация и популяризиране, обмяна на опит и изграждане на експертен и мотивиран човешки ресурс. Всички дейности, свързани с ефективното администриране на програмата, трябва да бъдат в съответствие с разпоредбите на Общоприложимия Регламент (ЕС). Дейностите са дефинирани въз основа на натрупания опит от 2014-2020 г.

Част от средствата по приоритета ще бъдат насочени към организиране на обучения за потенциални бенефициенти и на бенефициенти с одобрени проекти. Целта на обученията е повишаване на капацитета им по отношение на цикъла за изпълнение на проектите, вкл. вземайки предвид научените уроци през периода 2014-2020 г. (добри практики, слабости и допуснати грешки).

Друга част от средствата ще са насочени към обучения на Управляващия орган, свързани с управлението и изпълнението на програмата, вкл. под формата на

специализирани обучения, обмен на опит. Тези обучения ще допринесат за подобряване знанията и експертната за управление на програмата.

В резултат от интервенциите ще се търси по-висока осведоменост на обществеността, както за напредъка по изпълнението на програмата като цяло, така и за постигнатите резултати от проектите. В допълнение, бенефициентите ще бъдат информирани за възможностите за финансиране. Ще бъде осигурено популяризиране на фондовете на ЕС сред широката общественост с предоставяне на информация по отношение на основните аспекти, свързани с изпълнението на програмата.

Комуникационните канали, които основно ще се използват, са средствата за масова информация, които трайно се задържат като най-използвани, най-ефективни и най-предпочитани канали за информация относно програмата, а интернет като цяло е третият най-често посочван комуникационен канал.

За постигане на целите и резултатите на оперативната програма, техническата помощ ще бъде използвана за следните индикативни дейности:

1. Осигуряване на добро управление, мониторинг и контрол на програмата. Инвестициите ще осигурят адекватни системи, включително и ИТ, работна среда и експертен и мотивиран човешки ресурс и като крайна цел - постигане на по-голяма ефективност и ефикасност на управлението и качествено управление на средствата от програмата.
2. За подобряване на капацитета на бенефициентите, свързани с управлението на средства от фонда. Те следва да са добре обучени, информирани и запознати, включително и да разполагат с подходящи системи и работна среда, които да гарантират ефективност и ефикасност при изпълнение на дейностите .
3. За техническо обезпечаване на годишни срещи за напредъка .
4. За пътуване и престой, във връзка с обмен на информация и въвеждане на добри практики и подходи в програмирането, изпълнението, мониторинга, контрола и оценката на оперативната програма, което ще допринесе за по-добро административно управление, а косвено ще въздейства положително върху развитието на включените в програмата дейности.
5. Предвид спецификата на програмата, ще бъдат финансирани дейности по осъществяването на контрол по отношение на качеството и безопасността на предоставяното подпомагане по програмата. В тази връзка ще бъде необходимо да бъдат финансирани и обучения на служителите, работещите в структурите с функции по управлението и контрола, които са необходими поради спецификата на осъществявания контрол. Повишаването на капацитета на служителите ще доведе до по-ефективна работа и постигане на по-качествени резултати при изпълнение на всички функции на УО.
6. Извършване на проучвания, подготовка на експертни доклади, анализи, тестове и оценки, свързани с управлението на програмата, както и наемане на външна методическа и експертна помощ с цел подобряване на управлението и изпълнението на програмата, включително и за аналогични дейности, свързани с предишни и следващи програмни периоди.
7. Набиране, обобщаване и анализ на информация и статистически данни, подготовка на становища, доклади и документи, провеждане на изследвания и осъществяване на

други дейности в подкрепа програмирането на средствата от ЕС през следващия програмен период.

8. Осигуряване на необходимата материална база и техническо оборудване и информационни системи за управлението и изпълнението на програмата, ако е необходимо.

9 Ще бъдат направени инвестиции в дейности за повишаване информационната осведоменост на целевите групи, бенефициентите и други заинтересовани страни по отношение на програмата, както и за повишаване на възможностите за разпространение на резултатите и въздействието ѝ.

Основни целеви групи:

Текстово поле [1 000]

- Служители на Управляващия орган
- Специфични за Програмата целеви групи
- Широка общественост
- Потенциални бенефициенти
- Бенефициенти
- Местни и районни администрации, институции, Управляващи органи, журналисти, представители на неправителствен сектор и други заинтересовани лица

Описание на техническата помощ по плащанията, които не са свързани с разходи — член 31

НЕПРИЛОЖИМО

2.Б.1.2.Индикатори

Показатели за крайни продукти със съответните етапни цели и целеви стойности

Позоваване: Член 17, параграф 3, буква д)bis(ii) POP

Table 2: Показатели за крайни продукти							
Приоритет	Фонд	Категория региони	ID [5]	Индикатор [255]	Мерна единица	Етапна цел (2024)	Целева стойност (2029)

2.Б.1.3. 3 Индикативно разпределение на програмните средства (ЕС) в зависимост от вида на интервенцията

Позоваване: чл. 17(3)(e) до (iv) РОР

Таблица 4: Измерение 1 – Област на интервенция				
Приоритет №	Фонд	Категория региони	Код	Сума (EUR)
	ЕСФ +	По-слабо развити	127 - Справяне с материалните лишения чрез храна и/или материална помощ за най-нуждаещите се лица, включително съпътстващи мерки	
	ЕСФ +	В преход	127 - Справяне с материалните лишения чрез храна и/или материална помощ за най-нуждаещите се лица, включително съпътстващи мерки	

Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+				
Приоритет №	Фонд	Категория региони	Код	Сума (EUR)
	ЕСФ+	По-слабо развити	09 – Не е приложимо	
	ЕСФ+	В преход	09 – Не е приложимо	

Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете ЕСФ+, ЕФРР, КФ и ФСП					
Приоритет №	Фонд	Категория региони	Специфична цел	Код (02 или 01 или 00)	Сума (EUR)
	ЕСФ +			03 – Неутрален по пол	

3. Финансов план

Позоваване: Член 17, параграф 3, буква е), i)- iii); Член 106, параграфи 1—3, член 10; Член 21; РОР

3.А Прехвърляния и принос¹⁴

¹⁴ Приложимо само за внасяне на изменения в програмите, в съответствие с член 10 и член 21, РОР, освен с изключение на допълнителни трансфери към ФСП в съответствие с член 21а. Трансферите не засягат годишната разбивка на финансовите кредити на ниво МФР за държава-членка.

Позоваване: Член 10; Член 21; POP и чл. 21а, POP

Изменение на програмата, свързано с	☐ Принос към Invest EU
	☐ Прехвърляния към инструменти при пряко или непряко управление
	☐ Прехвърляния към ЕФРР, ЕСФ+, КФ или към друг фонд или фондове

Таблица 15А: Принос към InvestEU * (разбивка по години) НЕПРИЛОЖИМО

Принос от		Принос към Invest EU	Разбивка по години							
Фонд	Категория региони		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Общо
ЕФРР	По-силно развити региони									
	Преход									
	По-слабо развити региони									
ЕСФ+	По-силно развити региони									
	Преход									
	По-слабо развити региони									
КФ	НП									
ЕФМДР	НП									

* За всяко ново искане за принос, изменение на програмата ще определи общите суми, преведени за всяка година по фондове и по категории региони

Таблица 15В - Принос към Invest EU* (обобщение) НЕПРИЛОЖИМО

Категория региони	Компонент 1 Устойчива инфраструктура (a)	Компонент 2 Иновация и дигитализация (b)	Компонент 3 МСП (c)	Компонент 4 Социални инвестиции и умения (d)	Общо (f)= (a)+ (b)+ (c)+ (d)

ЕФРР	По-силно развити региони						
	По-слабо развити региони						
	Преход						
ЕСФ+	По-силно развити региони						
	По-слабо развити региони						
	Преход						
КФ							
ЕФМДР							
Общо							

Таблица 16А: Прехвърляния към инструменти при пряко или косвено управление*(разбивка по години) **НЕПРИЛОЖИМО**

Прехвърляне от		Прехвърляне към	Разбивка по години									
Фонд	Категория регион	Инструмент	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		Общо
								Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount	Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount	
ЕФРР	По-силно развити региони											
	Преход											
	По-слабо развити региони											
ЕСФ+	По-силно развити региони											
	Преход											
	По-слабо развити региони											
КФ	НП											

ЕФМДР	НП									
Общо										

Table 16B: Transfers to instruments under direct or indirect management* (summary) НЕПРИЛОЖИМО

Фонд	Категория на региона	Инструмент 1	Инструмент 2	Инструмент 3	Инструмент 4	Инструмент 5**	Общо (f)=(a)+(b)+(c)+(d)+(e)
		(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	
ЕФРР	По-силно развити региони						
	Преход						
	По-слабо развити региони						
ЕСФ+	По-силно развити региони						
	Преход						
	По-слабо развити региони						
КФ							
ЕФМДР							
Общо							

Прехвърляне от		Прехвърляне към		Разбивка по години									
Фонд	Категория регион	Фонд	Категория регион (където е релеванто)	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		Общо
									Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount	Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount	
ЕФРР	По-силно развити региони	ЕФРР, ЕСФ+ или КФ, ЕФМДР, ФУМИ, ДВС, ФИУГ											
	Преход												
	По-слабо развити региони												
ЕСФ+	По-силно развити региони												

	Преход										
	По-слабо развити региони										
КФ	НП										
ЕФМДР	НП										
Общо											

* Кумулативни суми за всички трансфери, извършени чрез изменения на програмата през програмния период. С всяко ново искане за трансфер изменение на програмата определя общите суми, преведени за всяка година по Фонд и по категория регион.

** Прехвърлянето може да се извърши към всеки друг инструмент под пряко или непряко управление, когато такава възможност е предвидена в основния акт. Броят и имената на съответните инструменти на ЕС ще бъдат посочени съответно.

Текстово поле [3500] (обосновка) **НЕПРИЛОЖИМО**

Table 17A: Прехвърляния между ЕФРР, ЕСФ+, КФ или друг фонд или фондове * НЕПРИЛОЖИМО

*

Таблица 17В: Прехвърляния между ЕФРР, ЕСФ+, КФ или друг фонд или фондове (общо) * **НЕПРИЛОЖИМО**

		ЕФРР			ЕСФ+			КФ	ЕФМДР	Фонд „Убежище и миграция“	ФВС	ИУГВ	Общо
		По-силно развити региони	Преход	По-слабо развити региони	По-силно развити региони	Преход	По-слабо развити региони						
ЕФРР	По-силно развити региони												
	Преход												
	По-слабо развити региони												
	Най-отдалечени региони и северни слабо населени региони												
ЕСФ+	По-силно развити региони												
	Преход												
	По-слабо развити региони												
	Най-отдалечени региони												
КФ													
ЕФМДР													
Общо													

* Кумулативни суми за всички трансфери, извършени чрез изменения на програмата през програмния период. С всяко ново искане за трансфер изменение на програмата определя общите суми, преведени за всяка година по фондове и по категории региони.

Тексове поле (3500)

3.1 Финансови бюджетни кредити по година

Позоваване: Член 17(3)(f)(i) and чл. 3, 3a and 3d ФСП

Table 10: Financial appropriations by year													
Фонд	Категория региони	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2026 for EMFAF only	2027		2027 for EMFAF only	Общо
							Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount		Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount		
ЕФРР*	По-слабо развити региони												
	По-силно развити региони												
	Преход												
	Най-отдалечени региони и северни слабо населени региони												
Общо													
ЕСФ+*	По-слабо развити региони	21236074	21660796	22094012	22535892	22986610	23446342			23915273			157 875 000

	По-силно развити региони												
	Преход	4247215	4332159	4418802	4507178	4597322	4689268			4783055			31 575 000
	Най-отдалечени региони и северни слабо населени региони												
Общо		25 483 289	25 992 955	26 512 815	27 043 071	27 583 932	28 135 611			28 698 328			189450000
ФСП*	Чл. 3 ФСП средства												
	Чл.3а средства												
	Чл.3д ФСП средства (свързани с чл. 3 ФСП средства)												
	Чл.3д ФСП средства												

	<u>(свързани с чл.3а ФСП средства)</u>													
Общо			25 483 289	25 992 955	26 512 815	27 043 071	27 583 932	28 135 611			28 698 328			189450000
Кохезионен фонд		<u>НЦ</u>												
ЕФМДР		<u>НЦ</u>												
Общо			25 483 289	25 992 955	26 512 815	27 043 071	27 583 932	28 135 611			28 698 328			189450000

3.2 Общо финансови бюджетни кредити по фонд и национално съфинансиране¹

Позоваване: Член 17 параграф 3, буква е), точка ii), член 17, параграф 6

За програми към цел „Работни места и растеж“ където техническата помощ, в съответствие с чл. 30(4), е избрана в Споразумението за партньорство

Таблица 11: Общо финансови бюджетни кредити по фондове и национално съфинансиране												
Цели на политиката/ФСП Не или ТП	Приоритет	Основа за изчисляване на подпомагането от ЕС (допустим и разходи или публичен принос)	Фонд	Категория региони*	Принос на ЕС (a)=(g)+(h)	Разбивка на Принос на ЕС		Национален принос (b)=(c)+(d)	Ориентировъчно разпределение на националното участие		Общо (e)=(a)+(b)**	Процент на съфинансиране (f)=(a)/(e)**
						Union contribution less the flexibility amount (g)	Flexibility amount (h)		публично (c)	частно (d)		
			ЕСФ+	По-силно развити региони								
				Преход	30 000 000			3 333 333	3 333 333		33 333 333	0.90

¹ Преди междинния преглед през 2025 г. за ЕФРР, ЕСФ+ и КФ, финансовите бюджетни кредити само за периода 2021—2025 г.

				По-слабо развити региони	150 000 000			16 666 667	16 666 667		166 666 667	0.90
				Най-отдалечен и региони								
			ЕСФ+	По-силно развити региони								
				Преход								
				По-слабо развити региони								
				Най-отдалечен и региони								
	ТП член 30(4)		ЕФРР или ЕСФ+ или ФСП или КФ		9 450 000			1 050 000	1 050 000		10 500 000	0.90
	ТП член 32		ЕФРР или ЕСФ+ или ФСП или КФ									
			Общо ЕФРР	По-силно развити региони								

			Преход							
			По-слабо развити региони							
			Най-отдалечен и региони							
		Общо ЕСФ+	По-силно развити региони							
			Преход							
			По-слабо развити региони							
			Най-отдалечен и региони							
		ФСР*	Чл. 3 - средства							
			Чл. 3а - средства							
		Общо КФ								
		Всичко общо		189 450 000			21 050 000	21 050 000	210 500 000	0.90

* За ЕФРР: по-слабо развитите региони, регионите в преход, по-силно развитите региони и, когато е приложимо, специални разпределени средства за най-отдалечените и северните слабо населени региони. За ЕСФ+: по-слабо развитите региони, регионите в преход, по-силно развитите региони и, когато е приложимо, допълнителни разпределени средства за най-отдалечените и северните слабо населени региони. За КФ - не е приложимо. Що се отнася до техническата помощ, прилагането на категориите региони зависи от избора на фонд.

** Indicate the total JTF resources, including the complementary support transferred from the ERDF and the ESF+. The table shall not include the amounts in accordance to Article 3d, JTF. In case of technical assistance financed from the JTF, the JTF resources should be split into resources related to Article 3 and 3a, JTF.

ПРОЕКТ

4. Благоприятстващи условия.

Позоваване: Член 17, параграф 3, буква з)

Таблица 12: Благоприятстващи условия							
Благоприятстващи условия	Фонд	Специфична на цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка

5. Органи, които отговарят за програмата

Позоваване: Член 17, параграф 3, буква й) Член 65, член 78, РОР

Таблица 13: Органи, които отговарят за програмата				
Органи, които отговарят за програмата	Наименование на институцията [500]	Име на лицето за контакт [200]	Електронна поща [200]	
Управляващ орган	Дирекция „Международно сътрудничество, програми и европейска интеграция“	Милена Енчева, директор на дирекция „Международно сътрудничество, програми и европейска интеграция“	m.encheva@asp.government.bg	
Счетоводен орган	Дирекция "Национален фонд", Министерство на финансите	Мануела Милошева – директор на Дирекция "Национален фонд"	natfund@minfin.bg	
Одитен орган	ИА "Одит на средствата от ЕС"	Людмила Рангелова - Изпълнителен директор	aeuf@minfin.bg	
Орган, който получава плащания от Комисията	Дирекция "Национален фонд", Министерство на финансите	Мануела Милошева – директор на Дирекция "Национален фонд"	natfund@minfin.bg	

6. Партньорство

Позоваване: Член 17, параграф 3, буква ж)

<p><i>Текстово поле [10 000]</i></p> <p>Политиката на партньорство и участие на всички заинтересовани страни е един от основните принципи при изпълнението на политиките на Европейския съюз. Партньорството предполага сътрудничество, участие и диалог на всички заинтересовани страни на национално, регионално и местно равнище.</p> <p>С Решение № 196 на Министерския съвет от 11 април 2019 г. (РМС № 196/2019 г.) са определени националните приоритети на Република България за периода 2021-2027 г., одобрени са Списък с целите на политиките, които да бъдат подкрепени през програмен период 2021-2027 г. и Списък с програми и водещи ведомства за разработването им.</p> <p>Министерство на труда и социалната политика, в качеството си на водещо ведомство, съгласно РМС 196/11.04.2019 г., и пряко отговорно за разработване и реализиране на политиките в областта на социалното включване и борбата с бедността, следва да внесе за одобрение по реда, предвиден в ПМС №142/2019 г. проектите на две оперативни програми – Програма за развитие на човешките ресурси и Програма за храни и основно материално подпомагане за програмния период 2021-2027 г. С оглед оптимизиране на работата по разработване на програмните документи и намаляване на</p>

административната тежест при организиране и реализиране на дейността, Министерство на труда и социалната политика създаде една тематична работна група с мандат да разработи и предложи за одобрение двете програми.

Подходът за създаване на обща тематична работна група гарантира допълняемост, последователност и по-значима резултатност на мерките, насочени към преодоляване на материални лишения, намаляване на бедността и подкрепата за социално включване на уязвими групи лица.

Съставът на тематичната работна група за разработването на програмите през програмен период 2021-2027 г. е определен съгласно чл. 7, ал. 4 от ПМС № 142/2019 г.

В съответствие с мерките, които ще се финансират по двете оперативни програми, в състава на ТРГ взеха участие представители на широк кръг заинтересовани страни на национално, регионално и местно ниво, представители на публичните власти, социално-икономическите партньори, работодатели, неправителствени организации и организации, насърчаващи социалното приобщаване, основните права, равенството между половете, недопускането на дискриминация и правата на хората с увреждания, съобразно техните компетенции в обхвата на програмата.

Изготвянето на програмата се осъществява чрез отчитане позициите на партньорите и постигане на съгласие по отделните предвидени мерки. Заседанията се провеждат при ясна организация, в съответствие с приетите от ТРГ Вътрешни правила за дейността ѝ. Материалите за всяко заседание се изпращат предварително, като на членовете на ТРГ и техните заместници се осигурява необходимото време и информация за подготовката на компетентни становища по разглежданите материали.

С оглед информирането на широката общественост за процеса на подготовка на програмата, протоколите от проведените заседания и материалите от отделните етапи на подготовка на програмата се публикуват на интернет страницата на Агенцията за социално подпомагане.

Следвайки принципа на широка представителност и партньорство, при спазване на противоепидемичните мерки в периода 13-15 октомври 2020 г. бяха организирани онлайн обществени обсъждания на програмата в четири сесии, съответно със социално-икономическите партньори, общински власти, неправителствени организации и бизнеса. Обсъжданията преминаха при голям интерес и участие.

Активна роля в процеса на подготовка на програмата взе НСОРБ в качеството си на защитник на интересите на местните власти, съгласно законовите правомощия на организацията. По инициатива на НСОРБ съвместно с УО бе осъществено проучване сред общините по отношение определяне обхвата на програмата и видовете подпомагане. В резултат бяха определени най-приоритетните и полезни форми за подкрепа по програмата.

На политическо ниво координация в разработването на програмата се осъществява в рамките на Съвета за координация и управление на средствата от ЕС (СКУСЕС).

Сътрудничество с ЕК, Генерална дирекция „Заетост, равни възможности и приобщаване“ се осъществява на оперативно ниво. Проведени са формални и неформални консултации със службите на ЕК в хода на подготовката на програмата.

Прилагането на принципа на партньорство като ключов елемент на доброто управление на програмата е водещо за Управляващия орган на всички етапи от реализиране на

предвидените мерки. Следвайки принципа на партньорство, ще бъде осигурен механизъм за обмяна на опит и знания между различни заинтересовани страни през целия период на изпълнение на операцията. Това ще даде възможност за прилагане на гъвкав подход за решаване на възникнали проблеми и ще гарантира че избраните подходи за подпомагане на най-нуждаещите се лица в страната ще съответстват в най-висока степен на техните реални нужди. Управляващият орган на програмата ще участва със свои представители в Комитета за наблюдение на Програмата за развитие на човешките ресурси, с което установената практика за планиране на съвместни действия и допълняемост ще продължи и в периода на реализиране на програмата, в условията на широко участие на заинтересованите страни.

7. Комуникация и прозрачност

Позоваване: Член 17, параграф 3, i), член 42, параграф 2, РОР

Текстово поле [4 500]

В изпълнение на чл. 44 от Регламента за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд +, Кохезионния фонд, Европейския фонд за морско дело и рибарство, както и финансови правила за тях и за фонд „Убежище и миграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и инструмента за управление на границите и визите, Управляващият орган на програмата гарантира изпълнението на мерки за публичност, с оглед да се акцентира върху комуникацията, прозрачността и визуализацията.

Основна цел е информиране на широката общественост и потенциалните бенефициенти за възможностите за подкрепа, предоставяна от ЕС чрез Програмата за храни и основно материално подпомагане.

Целевите групи, към които ще бъдат насочени мерките за комуникация и публичност ще бъдат: представители на целевите групи по програмата, потенциални бенефициенти, бенефициентите, широката общественост, служители на Управляващия орган, както и на други институции, ангажирани с процесите на програмиране, управление, контрол и оценка на програмата. Управляващият орган ще публикува структурирана информация за избраните операции и бенефициенти на уебсайта на програмата, като отчита изискванията за защита на личните данни съгласно Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета. На уебсайта ще бъде поддържана актуална информация за наличните възможности за финансиране и постиженията на програмата. Управляващият орган ще публикува на уебсайта си най-късно един месец преди откриване на покана за представяне на предложения кратко резюме на планираните за публикуване покани за набиране на предложения. Ще бъде определен координатор по комуникация и връзки с обществеността на програмата („длъжностно лице за комуникацията на програмата“), който ще работи за повишаване на осведомеността на широката общественост. Ще се провежда целенасочена информационната кампания за мотивиране на бенефициентите за участие в програмата и разяснения във връзка с изискванията за кандидатстване. Комуникационните канали, които ще се използват за разпространение на информацията, включват (но не само):

- Уебсайтове – Уебсайт на програмата, Единният информационен портал, Информационната система за управление и наблюдение на средствата от

ЕС в България – ИСУН, Министерство на труда и социалната политика и др. подходящи сайтове

- Електронни медии
- Печатни медии
- Онлайн медии и социални мрежи и платформи
- Мрежата от областни информационни центрове
- Директна комуникация (събития, информационни дни, семинари, обучения и други);

Дейностите по информиране ще бъдат осъществявани от УО съобразно целевите групи, които следва да се адресират и на съответното териториално и/или на национално ниво. Информацията и комуникацията ще се стремят да покрият възможно по-голяма част от територията на страната, като се отчитат специфичните нужди на отделните целеви групи и заинтересовани страни. За наблюдение изпълнението на дейностите по комуникация и публичност ще бъдат използвани следните индикатори:

Количествени индикатори:

- ✓ Медийно присъствие (брой публикации, интервюта, репортажи, излъчвания в медии и др.)
- ✓ Брой събития (физически и онлайн)
- ✓ Брой участници в събития (физически и онлайн)
- ✓ Посещаемост на уебсайта на програмата

Качествен индикатор: измерване на разпознаваемостта на подкрепата от ЕС за възможностите, които предоставя програмата за храни и основно материално подпомагане.

При предоставянето на подпомагането в рамките на подкрепата от ЕСФ+ за справяне с материалните лишения ще се зачита достойнството и се предотвратява стигматизирането на най-нуждаещите се лица.

Управляващият орган ще публикува всички оценки на качеството на програмата на уебсайта.

8. Използването на единични разходи, еднократни суми, единни ставки и финансиране, което не е свързано с разходи

Позоваване: Членове 88 и 89, POP

Таблица 14: Използване на единични разходи, еднократни суми, единни ставки и финансиране, което не е свързано с разходи

Индикация за употреба на членове 88 и 89: *	ДА	НЕ
От одобрението на програмата ще използвате възстановяване на допустимите разходи въз основа на единични разходи, еднократни суми и единни ставки, по приоритет в съответствие с член 88, POP (ако да, попълнете приложение 1)	☒	☐
От одобрението на програмата ще използвате възстановяване на допустимите разходи въз основа на финансиране несвързано с разходите в съответствие с член 89 POP (ако да, попълнете приложение 1)	☐	☐

* Цялата информация ще бъде предоставена в съответствие с образците, приложени към POP.

ДОПЪЛНЕНИЯ

- Възстановяване на допустимите разходи въз основа на единични разходи, еднократни суми и единни ставки (член 88, POP)
- Използване на финансиране, което не е свързано с разходи (член 89, POP)

опълнение 1: Възстановяване на допустими разходи от Комисията на държавите членки въз основа на единични разходи, еднократни суми и единни ставки

Образец за представянето на данните за разглеждане на Комисията
(член 88)

Дата на изпращане на предложението	
Настояща версия	1.2

А. Обобщение на основните елементи,

Приоритет	Фонд	Специфична цел (заетост и растеж) или област на подпомагане (ЕФМДР)	Категория региони	Прогнозен дял от общия размер на разпределените финансови средства в рамките на приоритета, за който ще се прилагат опростени варианти за разходите (ОВР) в % (прогнозна оценка)	Вид операция		Наименование на съответния показател		Мерна единица на показателя	Вид на ОВР (стандартна таблица за единичните разходи, еднократни суми или единни ставки)	Съответни разходи за единица продукт, еднократни суми или единни ставки (в национална валута)
					Код	Описание	Код	Описание			
<i>Вид помощ: Топъл обяд</i>	<i>ЕСФ+</i>	<i>Справяне с проблема на материалните лишения чрез подпомагане с храни и основна материална помощ</i>		<i>100%</i>	127	Преодоляване на материалните лишения, дължащи се на храни и основно материално подпомагане за най-нуждаещите се лица, включително съпътстващи мерки		Топъл обяд	брой	<ul style="list-style-type: none"> • Финансиране на база разход за единица продукт „топъл обяд“ 	Единицата продукт „топъл обяд“ включва супа, основно ястие, хляб и поне веднъж седмично десерт. Стойността на единицата продукт към 2021г. е в размер на 2,70 лв. на лице на ден и е определена на база национална регулация и исторически опит при прилагането на опростени правила при аналогична процедура, реализирана в периода 2014-2020г.

Б.1 Подробности за вида операция (попълва се за всеки вид операция)

Подпомаган ли е управляващият орган от страна на външно дружество за определяне на опростените разходи по-долу?

Ако отговорът е „да“, моля, посочете външното дружество:

Не - Наименование на

външното дружество

Видове операции: **Топъл обяд**

<p>1.1. Описание на вида на операцията</p>	<p>Чрез подпомагането с топъл обяд се цели да се осигури здравословна, разнообразна и питателна храна за обяд на хора, които не са в състояние сами или с помощта на свои близки да си осигуряват такава. Ползвателите на „топъл обяд“ ежедневно разчитат на тази помощ и са силно зависими от нея. Топъл обяд за най-бедните и нуждаещи се лица се предоставя целогодишно, в отговор на установени трайни и/или неотложни нужди. Услугата достига и до по-отдалечени места, където хората изпитват още по-сериозни затруднения за осигуряване на прехраната си.</p> <p>Предвидено е операцията да се реализира от общини и райони на общини, които съгласно националното законодателство са основният доставчик на социални услуги в страната. Това дава възможност да се постигне равномерно териториално покритие и нуждаещи се лица в идентична социална ситуация да имат равен достъп до услугата, независимо от местоживеенето си.</p> <p>Подпомагането с топъл обяд за лица от уязвими групи се реализира успешно в програмен период 2014-2020. В предходния период, в съответствие с утвърденото в оперативната програма, предоставянето на топъл обяд за лица от уязвими групи допълва националната програма за финансиране на обществени трапезарии, реализирана чрез фонд „Социална закрила“. Стойността на разхода беше определена в съответствие с определената стойност за топъл обяд по националната програма. В периода на изпълнение на операцията, съфинансирана от Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица, стойността на разхода се променяше в съответствие с националните правила.</p> <p>В отговор на отправени препоръки от Одитна дирекция на ГД „Заетост, социални въпроси и приобщаване“ на Европейската комисия и Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“, считано от 01.05.2017 г., Управляващият орган въведе процедури за опростено отчитане на разходите по тази дейност, въз основа на утвърдена Методика за прилагане на единна ставка за единица</p>
--	---

	<p>продукт с цел опростяване на разходите по операциите от тип 3, съгласно чл. 25 §1, б) от Регламент (ЕС) № 223/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2014 г. относно Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица. Едновременно с въвеждането на правилата за опростено отчитане на разходите, УО увеличи и стойността на разхода за единица продукт „топъл обяд“ от 2.30 лв. / EUR 1.18/ на 2.50 лв. /EUR 1.28/, за да бъде еднаква с цената за храна по Националната програма, финансирана от Фонд „Социална закрила“. През 2020 г., след приключването на операция тип 3 „Предоставяне на топъл обяд“, стартира национална Целева програма за продължаване на дейността, финансирана от националния бюджет. Фокусът на целевата програма беше върху преодоляване на последиците за най-уязвимите групи от пандемията от COVID-19. За целите на програмата, която се изпълняваше до 31.12.2020 г. , стойността на разхода за топъл обяд беше определена в размер на 2.50 лв. на лице на ден. От началото на 2021 г. предоставянето на топъл обяд отново започна да се финансира от Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица по Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане в резултат от инициативата на Европейската комисия за преодоляване на последиците от кризата чрез механизма REACT-EU. За целите на обявената операция стойността на единица продукт „топъл обяд“ е увеличен от 2.50 лв /EUR 1.28/ на 2.70 лв. / EUR 1.38/, която стойност е валидна и към момента.</p> <p>В настоящата програма операцията има за цел да продължи установения подход за опростено отчитане на разходите и за възстановяване на база разход за единица продукт „обяд“.</p>
<p>1.2 Приоритет/специфична цел (заетост и растеж) или област на подпомагане (ЕФМДР)</p>	<p>Справяне с материалните лишения чрез предоставяне на храна и/или основна материална помощ на най-нуждаещите се лица, включително децата, и осигуряване на съпътстващи мерки в подкрепа на тяхното социално приобщаване.</p>
<p>1.3 Наименование на показателя¹⁶</p>	<p>Показател за крайни продукти „обяд“</p>

¹⁶ Няколко допълнителни показателя (например един показател за краен продукт и един показател за резултатите) са възможни за един вид операция. В тези случаи полета 1.3—1.11 следва да се попълнят за всеки показател.

1.4 Мерна единица на показателя	Обща стойност на разхода и количество съгласно ПРИЛОЖЕНИЕ III - Общи показатели за подкрепата от ЕСФ+ за справяне с материалните лишения
1.3.1 Наименование на показателя ¹⁷	Показател за резултат „крайни получатели“
1.4.1 Мерна единица на показателя	Брой/възраст – съгласно ПРИЛОЖЕНИЕ III - Общи показатели за подкрепата от ЕСФ+ за справяне с материалните лишения
1.5 Стандартна таблица на единичните разходи, еднократни суми или единни ставки	Финансиране на база разход за единица продукт „топъл обяд“
1.6 Размер	Стойността на единицата продукт „обяд“, включващ супа, основно ястие, хляб и поне веднъж седмично десерт, се определя в размер на 2.70 лв. /EUR 1,38/ на лице на ден.
1.7 Категории обхванати единични разходи, еднократни суми или единни ставки	Подходът за определяне на разход за единица продукт е приложен на база анализ на изпълнението и мониторинга върху договори с идентична насоченост в период от 36 месеца. Стойността е базирана на национални правила и е потвърден от анализ, оценка и поредица от извършвани одити на операциите и на системите за управление и контрол на Управляващия орган. Определената стойност включва разходите за приготвяне на супа, основно ястие, хляб и поне веднъж седмично десерт за едно лице на ден. За приготвяне на топлия обяд, бенефициерите използват по целесъобразност менюта от Сборник рецепти за заведения за обществено хранене, в които са указани и количествата от влаганите продукти, за да се гарантира качеството на приготвяната храна.
1.8 Дали тези категории разходи покриват всички допустими разходи за операцията? ДА/НЕ	ДА
1.9 Метод за корекция	В хода на изпълнение на мярката Управляващият орган предвижда при необходимост актуализиране на стойността на топлия обяд на тригодишна база, в съответствие с инфлационните процеси и реалната икономическа ситуация в страната. В исторически план стойността на разхода за топъл обяд, определен за изпълнение на национални програми с аналогична насоченост, е нараствал с около 8%. Първоначално

¹⁷ Няколко допълнителни показателя (например един показател за краен продукт и един показател за резултатите) са възможни за един вид операция. В тези случаи полета 1.3 - 1.11 следва да се попълнят за всеки показател.

	<p>определената стойност от 2.30 лв. / EUR 1,18/ на лице на ден, през 2017 г. е увеличена на 2.50 лв. /EUR 1,28/. През 2021 г. стойността на разхода е увеличена на 2.70 лв. /EUR 1.38/ на лице на ден.</p> <p>Стойността от 2.70 /EUR 1.38/ ще се прилага и при стартиране на операция „Топъл обяд“ по тази програма, като при необходимост актуализацията ще се извършва на тригодишна база. Периодът е определен въз основа на виждането с бенефициентите да се сключват дългосрочни договори, за период не по-дълъг от 3/три/ години.</p> <p>Този метод за корекция е избран, тъй като се базира на исторически данни, обективен е и е лесно проверим. Информацията за проследяване може да се намери на сайта на Националния статистически институт - https://www.nsi.bg.</p>
<p>11.10 Проверка на постигането на мерната единица</p> <ul style="list-style-type: none"> – какви документи ще бъдат използвани, за да се докаже постигането на мерна единица? – опишете какво ще бъде проверявано по време на проверките на управлението (включително на място), и от кого. – какви са механизмите за събиране и съхраняване на описаните данни/документи? 	<p>В програмния период 2014-2020 г. бяха въведени опростени правила на отчитане на база разход за единица продукт „обяд“, с цел облекчаване на начина за събиране и агрегиране на информацията за показателите за изпълнение по операцията.</p> <p>Основно при отчитането на разходите ще бъдат изисквани документи, удостоверяващи допустимостта на целевите групи, техният брой, профилът им, в съответствие с изискванията на ПРИЛОЖЕНИЕ III - Общи показатели за подкрепата от ЕСФ+ за справяне с материалните лишения и документи, документи удостоверяващи, че продуктът „обяд“ е доставен и действително получен от лицата, и др. Всички необходими документи за верифициране на разходите в условията на опростено отчитане, в това число и за наблюдение на предоставяните съпътстващи мерки, ще бъдат определени детайлно в Ръководството на бенефициента за изпълнение и управление на договори по операцията. Предвижда се общините-бенефициери да продължат да отчитат предоставените обеми за периода на съответното искане за междинно плащане. За индикаторите съгласно ПРИЛОЖЕНИЕ III - Общи показатели за подкрепата от ЕСФ+ за справяне с материалните лишения ще се използват грамажите на получените обеми.</p> <p>При верифицирането на дейностите и разходите, включително и по отношение осигуряване на съответствието на операциите с политиките на Съюза, УО освен документална проверка на всички представени от бенефициента документи извършва и задължителни проверки „на място“ при бенефициентите и/или на мястото на изпълнение на</p>

	<p>проектите. Проверките „на място“ ще се планират на извадков принцип на база на методология, основана на оценка на риска. При необходимост УО извършва извънредни проверки „на място“.</p> <p>Проверките ще имат за цел от една страна да удостоверяват, че топлият обяд е предоставен на най-нуждаещите се лица. От друга страна, в резултат от прилаганите опростени правила за отчитане на разходите, ще се създадат условия за пълноценно фокусиране върху проследяване на резултатите от реализираните съпътстващи мерки за обхванатите лица.</p>
1.11 Възможни погрешни стимули или проблеми, дължащи се на този показател, как те могат да бъдат намалени и оценка на равнището на риска	Не
1.12 Обща сума (национални и европейски), която се очаква да бъде възстановена	191 567 960,00 лева 97 947 143 евро. евро

В: Изчисляване на стандартната таблица за единичните разходи, еднократни суми или единни ставки

1. Източник на данните, използвани за изчисляване на стандартната таблица за единични разходи, еднократни суми или единни ставки (който генерира, събира и записва данните; когато се съхраняват данни; срокове; валидиране и др.):

- Преглед на исторически данни от мониторинга върху 216 бр. договори, изпълнявани по Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане в периода от въвеждане на опростените правила на 01.05.2017г. до приключване на програмата на 30.04.2020г. В резултат от въведените опростени правила териториалният обхват на дейността се разшири и топъл обяд започна да се предоставя във всички области в страната, включително и в отдалечени населени места. Обхванаха се значително по-голям брой нуждаещи се лица. През 2015 г. потребителите на услугата „Топъл обяд“ бяха 8 291, а след въвеждане на правилата за опростено отчитане от 01.05.2017г., техният брой нарасна шесткратно до почти 50 000 лица.

Въвеждането на опростено отчитане намали значително административната тежест, както за общините, така и за Управляващия орган. Значителното редуциране на изискваните отчетни документи даде възможност фокусът на проверките да се постави върху ефекта от предоставяната услуга върху нейните потребители. Управляващият орган въведе процедури за обобщаване на данните за предоставяните съпътстващи мерки и ефекта от тях върху крайните потребители. Спазвайки основните принципи на зачитане на човешките права и достойнство, във фокуса на наблюдението са нуждите и потребностите на отделния човек и как те са адресирани от партньорските организации, така че да осигурят необходимата подкрепа за преодоляване на тежките последици от бедността. Регламентира се и процеса по

набиране на информация за предоставените съпътстващи мерки по операциите и степента на удовлетвореност на крайните потребители, както и обобщаването на данните за съответната календарна година. След въвеждане на тези процедури през 2017 г., резултатите се представят в съответстващите годишни доклади по оперативната програма. Безспорно въведеното опростяване по програмата улесни в значителна степен изпълнението на дейността от страна на партньорските организации - общини. Констатацията се потвърждава и от извършената независима оценка на оперативната програма, в която беше предвиден специален отговор на въпроса „Чрез въведеното опростено отчитане на разходите улеснява ли се изпълнението на операциите от партньорските организации?“ В настоящата програма операцията има за цел да продължи предоставянето на топъл обяд за най-уязвимите граждани на страната, като запази установения подход за опростено отчитане на разходите и за възстановяване на база разход за единица продукт „обяд“. Подходът се потвърждава и от извършените от ИАОСЕС системни одити и одити на операциите;

- Заповеди на Министъра на труда и социалната политика за ежегодно утвърждаване на целева програма „Обществени трапезарии“, финансирана от Фонд „Социална закрила“ със средства от националния бюджет. Информацията за целия период на финансиране на обществените трапезарии, в това число и определяната стойност на топлия обяд, е достъпна на следния електронен адрес: <https://www.mlsp.government.bg/arkhiv>;

- Анализ на исторически данни и пазарна информация, нормативна рамка и реално проведено онлайн проучване във връзка с разработване на Методика за прилагане на опростени правила за възстановяване на база разхода за единица продукт „топъл обяд“, във връзка с изпълнението на операция тип 3 „Осигуряване на топъл обяд“, съфинансирана от Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица в периода 2014-2020 г. Анализът е възложен на външен изпълнител през 2017 г. от Управляващия орган на Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане 2014-2020 г. Анализът се фокусира върху два основни въпроса - 1.Административна тежест като основание за опростено отчитане и 2. Достатъчна ли е определената цена за топъл обяд към момента на изследването. Двата изследователски въпроса са разгледани чрез анализ на детайлна количествено и качествено сравнима информация, анализ на динамика в ценообразуването и потреблението на основни хранителни продукти в страната за период от 2009 г. до ноември 2016 г. Периодът е определен, тъй като националната програма за финансиране на обществените трапезарии от Фонд „Социална закрила“ стартира през 2009 г. За целите на анализа са използвани данни от актуален доклад на Националния статистически институт, обхващащ наблюдение на десетгодишен период на средни цени и купени количества основни хранителни стоки от домакинствата в България. В анализа е използвана и методологията на измерване на цените на НСИ, тъй като анализираниите позиции на хранителните стоки са дефинирани в съответствие с принципа за еднородност, което позволява въз основа на информацията за купените количества и тяхната стойност коректно да се изчислят средни цени като претеглени средни аритметични. Анализът потвърждава, че стойност от 2.50 лв. /EUR 1.28/ на лице на ден е оптимална за качествено предоставяне на услугата и препоръчва периодична актуализация на стойността с процента инфлация.

2. Моля, уточнете защо предложеният метод и изчисление са подходящи за вида операция:

- намалява административната тежест за изпълнителите на договори по програмата и за Управляващия орган;

- позволява проверките да се фокусират върху ефекта от предоставеното подпомагане, а не върху преглед на голям обем документи за минимални разходи;
- базира се на национални регулации в предходния програмен период;
- потвърждава се от преглед на исторически данни и данни, предоставени от мониторинга на програмата (преглед на избрани показатели);
- потвърждава се от статистическа и пазарна информация;

3. Моля, посочете как са били направени изчисленията, включително и по-конкретно предположенията по отношение на качеството или количествата. Когато е приложимо, следва да се използват статистически данни и референтни стойности и да се приложат към настоящото приложение във формат, позволяващ пряката им повторна употреба от Комисията.

База за определяне на стойността на единица продукт – топъл обяд са националните правила за реализиране на национална програма за подкрепа на обществени трапезарии, финансирана от 2009 г. от националния бюджет чрез Фонд „Социална закрила“, както и Целева програма „Топъл обяд у дома в условията на извънредна ситуация – 2020 г.“, също финансирана от националния бюджет, в отговор на пандемията от COVID-19.

В допълнение определената стойност е потвърдена и от възложен през 2017г. от Управляващия орган анализ за определяне и обосновка на стандартна ставка за единица продукт „топъл обяд“ по операция тип 3 „Осигуряване на топъл обяд“, съфинансирана от Фонда за Европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица. За целите на анализа са разгледани всички нормативни изисквания, касаещи общественото хранене, с които партньорските организации (бенефициенти) се съобразяват, анализирано е и движението на цените на хранителните продукти за периода от 2009 г., когато е фиксирана цена на услугата в националната програма.

Подходът се потвърждава и при прегледа на историческите данни от мониторинга на операцията, надлежно докладвани в годишните доклади за изпълнение на програмата.

При изпълнение на операцията партньорските организации използват по целесъобразност менютата от Сборник рецепти за заведения за обществено хранене, в които са указани видовете и количествата влагани продукти, за порции със стандартен грамаж, така че да се гарантира качеството и разнообразието на приготвяната храна. Това дава възможност за анализ на качествено и количествено сравнима информация, която е използвана при определяне на подхода.

4. Моля, обяснете как сте гарантирали, че само допустими разходи са включени в изчислението на стандартната таблица за единичните разходи, еднократната сума или единната ставка.

В стойността са предвидени разходи за топъл обяд, който включва супа, основно ястие, хляб и поне веднъж седмично десерт. В изчислението на еднократната сума за единица топъл обяд и на размера на единната ставка са включени само допустимите разходи за подкрепата от ЕСФ+ за справяне с материалните лишения, определени в чл.20 „Допустимост на разходите“ в проекта на Регламент за ЕСФ +.

5. Оценка на одитния орган(и) на методиката на изчисление и сумите и механизмите, осигуряващи проверката, качеството, събирането и съхранението на данни.

Введените процедури и механизми за отчитане са обхванати от множество, ежегодно извършвани одити от ИА „Одит на средствата от ЕС“, както върху системите за управление и контрол, така и по отношение на конкретната операция. През 2019 г. в поредните окончателни одитни доклади от извършен одит на операциите и от системен одит за увереност относно ефективното функциониране на системите за управление и контрол на УО на Оперативната програма за храни и/или основно материално подпомагане 2014-2020 г., Одитният орган не утвържда отклонения, за които следва да се формулират констатации и препоръки. Одитният орган не е констатирал грешки със системен характер и предвид това счита, че системата за управление и контрол по оперативната програма функционира ефективно и категоризира оценката на системите за управление и контрол в УО на ниво две от четиристепенна скала.

Б.2 Подробности за вида операция (попълва се за всеки вид операция)

Подпомаган ли е управляващият орган от страна на външно дружество за определяне на опростените разходи по-долу?

Ако отговорът е „да“, моля, посочете външното дружество:

ДА —

Наименование на външното дружество -

Видове операции: „ДЕТСКА КУХНЯ“

1.1. Описание на вида на операцията

Бедността, непълноценното хранене, липсата на отзивчиви и стимулиращи грижи, затрудненият достъп до здравеопазване и до възможности за ранно образование, стигмата и последиците от продължителна социална изолация продължават да застрашават развитието на много деца в страната. Инвестициите в пълноценното хранене на деца от уязвими семейства е важна стъпка за преодоляване на последиците от бедността.

Тази тревожна статистика дава основание да се търсят комплексни интегрирани решения, които да подкрепят децата от най-ранна възраст и техните семейства, с цел да се ограничи предаването на бедността между поколенията. С този вид подпомагане се цели осигуряване на здравословно и пълноценно хранене на децата в най-ранна детска възраст. Условия за осигуряване на специфично хранене на децата на възраст от 10 месеца до 3 години има във всички области в страната, което ще даде възможност подкрепата да има широк териториален обхват. Осигуряването на храната и оказването на съпътстващата подкрепа ще се реализира в партньорство с общините. По този начин рисковите деца и семейства да бъдат обхванати и проследявани още в най-ранен етап, с цел да бъдат подкрепени, включително и техните семейства за пълноценно социално включване. За децата ще бъдат предоставяни ваучери/карти, срещу които ще могат да получават приготвена храна от детска кухня.

Дейността на детските кухни в страната е регламентирана в Закона за здравето, съгласно който „детските кухни са организационно обособени структури, в които медицински и други специалисти приготвят, съхраняват и предоставят храна за деца до тригодишна възраст“. Дейността на детската кухня е обект на редица нормативни регулации, с които се цели да се гарантира разнообразието, качеството, количеството и съхранението на приготвяната храна за децата, така че крайният продукт да отговаря на спецификата на детския организъм. Детските кухни преобладаващо са обособени общински структури. По данни от Националното сдружение на общините малко повече от 25 000 деца от 134 общини получават храна, която включва най-малко супа, основно ястие и десерт.

Предвидената по програмата операция има за цел да осигури пълноценно хранене на деца от определените целеви групи и в допълнение децата и техните семейства да получат съпътстваща подкрепа за преодоляване на бедността и социалното изключване. В съответствие с възрастовите особености на децата храненето в общинските детски кухни се разделя по възрастов признак - за деца от 10 месеца до 1 година и за деца от 1 до 3 години.

Обичайна практика в общините е за децата, които ползват услугите на детските кухни да се заплаща такса. Размерите на таксите се определят ежегодно с решение на съответните общински съвети. Практиката е различна. Обуславящо за определяне на стойността на таксите са бюджетът на съответната община, разходите за хранителните продукти, влагани в приготвянето на храната, съгласно установените национални норми и броя на децата.

С оглед постигане на целите на операцията, намаляване на административната тежест за нейното изпълнение и за да се избегне стигматизирането на деца от бедни семейства при получаване на храна от детска кухня, Управляващият орган ще приложи подпомагане с ваучер/карта, срещу която целевите групи ще получават помощта. За целта ще бъде възложен анализ на съществуващите практики и исторически преглед на стойността на влаганите в приготвянето на храната продукти и подходите на общините за определяне на таксите, дължими от потребителите. Въз основа на този анализ ще бъде определена единна стойност на ваучера/картата за храна от детска кухня, включително и ще бъде определен и метод за корекция на тази стойност. С предоставения ваучер за децата ще бъде предоставяна храна за периода на допустимост, определен по правилата на процедурата.

1.2 Приоритет/специфична цел (заетост и растеж) или област на подпомагане (ЕФМДР)	Справяне с материалните лишения чрез предоставяне на храна и/или основна материална помощ на най-нуждаещите се лица, включително децата, и осигуряване на съпътстващи мерки в подкрепа на тяхното социално приобщаване
1.3 Наименование на показателя ¹⁸	Показател за крайни продукти - ваучери /карти за осигуряване на храна от детска кухня брой на децата на възраст под 18 години, получили подпомагане с храни
1.4 Мерна единица на показателя	брой
1.5 Стандартна таблица на единичните разходи, еднократни суми или единни ставки	Финансиране на база разход за единица продукт „ваучер/карта за детска кухня“
1.6 Размер	Определянето на стойността на ваучер/карта за детска кухня, включително и проверим и обективен метод за актуализация на тази стойност, ще бъде възложено на външен изпълнител.
1.7 Категории обхванати единични разходи, еднократни суми или единни ставки	Ще бъде определена средно претеглена стойност на ваучер/карта за храна от детска кухня, валидна за операцията. За целта ще бъде извършен анализ на съществуващите практики в общините, както по отношение на себестойността на хранителните продукти, влагани в приготвянето на храната, така и по отношение на таксите, заплащани от потребителите на тази общинска услуга.
1.8 Дали тези категории разходи покриват всички допустими разходи за операцията? ДА/НЕ	ДА
1.9 Метод за корекция	Ще бъде предложен едновременно с определянето на стойността на ваучер/карта за детска кухня.
1.10 Проверка на постигането на мерната единица – какви документи ще бъдат използвани, за да се докаже постигането на мерна единица? – опишете какво ще бъде проверявано по време на проверките на управлението (включително на място), и от кого.	Подходът при събирането и агрегирането на информацията за показателите за изпълнение на операцията, в условията на подпомагане с ваучер/карта за храна от детска кухня ще има два основни фокуса: <ol style="list-style-type: none">1. събираните данни да дават увереност, че срещу предоставения ваучер е реализирана действителна доставка на храна, и2. проследяване на резултатите от реализираните съпътстващи мерки, индивидуално препоръчани за всеки отделен случай.

¹⁸ Няколко допълнителни показателя (например един показател за краен продукт и един показател за резултатите) са възможни за един вид операция. В тези случаи полета 1.3 - 1.11 следва да се попълнят за всеки показател.

<p>– какви са механизмите за събиране и съхраняване на описаните данни/документи?</p>	<p>В обхвата на проверките, включително и при проверки „на място“ ще бъдат събирани данни в съответствие с ПРИЛОЖЕНИЕ III - Общи показатели за подкрепата от ЕСФ+ за справяне с материалните лишения.</p> <p>Операцията ще се изпълнява от Агенцията за социално подпомагане /АСП/ чрез нейните териториални структури в партньорство с общините в страната. Изборът на този подход се основава на законово регламентирания роля на агенцията да бъде орган по социално подпомагане и закрила на детето. Агенцията разполага с база данни за подпомаганите лица и семейства и поради функционалната ѝ роля всички нуждаещи се граждани се обръщат за помощ към нейните териториални структури. Това ще гарантира, че помощта ще обхване най-нуждаещите се деца. Партньорството с общините ще гарантира широк и равномерен обхват на дейността, нейното национално покритие и постигане на по-добра координация между всички подкрепящи дейности и услуги на местно ниво с фокус върху ранното детско развитие, с цел оказване на пълноценна съпътстваща подкрепа.</p> <p>Проверките от страна на Управляващия орган по отношение на бенефициента ще включват най-малко проверка на начините за идентифициране на нуждаещи се лица и спазени ли са процедурите по операцията; извършена ли е оценка за всеки индивидуален случай, формулирани ли са препоръки за оказване на съпътстваща подкрепа; спазени ли са изискванията на процедурата за предоставяне на ваучер/купон за храна от детска кухня; налични ли са надеждни механизми и процедури за анализ на данни, отчетност, вътрешен мониторинг и финансови трансфери към общините - партньори на база отчетени купони.</p> <p>С оглед ролята на общините като партньори при изпълнение на операцията ще бъде проследяван начинът на отчитане на ефективната доставка на храна срещу предоставения ваучер/карта, механизмите за отчитане на реализираната съпътстваща подкрепа и резултатите от нея.</p> <p>Извършваните проверки ще бъдат надлежно документирани, в съответствие с правилата и процедурите на Управляващия орган, съответстващи на утвърдените Системи за управление и контрол.</p> <p>Всички необходими документи за верифициране на разходите в условията на опростено отчитане, в това число и за наблюдение на предоставяните съпътстващи мерки ще бъдат определени детайлно в Ръководството на бенефициента за изпълнение и управление на договори по операцията.</p>
<p>1.11 Възможни погрешни стимули или проблеми,</p>	<p>НЕ</p>

дължащи се на този показател; как те могат да бъдат намалени и оценка на равнището на риска	
1.12 Обща сума (национални и европейски), която се очаква да бъде възстановена	Общата сума на разхода ще се формира на база на стойността на разхода за ваучер/карта за детско хранене, броя на децата от целевата група и периода в който е получавана храна.

В: Изчисляване на стандартната таблица за единичните разходи, еднократни суми или единни ставки

1. Източник на данните, използвани за изчисляване на стандартната таблица за единичните разходи, еднократни суми или единни ставки (който генерира, събира и записва данните; когато се съхраняват данни; срокове; валидиране и др.):

За определяне на стойността на ваучер/карта за детска кухня ще бъде възложено да се извърши анализ и исторически преглед на стойността на влаганите хранителни продукти в приготвената храна, както и на съществуващите практики и подходи на общините за определяне на таксите, дължими от потребителите. Въз основа на този анализ ще бъде определена единна стойност на ваучера/картата за храна от детска кухня, включително и ще бъде определен и метод за корекция на тази стойност. С предоставения ваучер за децата ще бъде предоставяна храна за периода на допустимост, определен по правилата на процедурата, която включва дневно най-малко супа, основно ястие и десерт. Към момента общините нямат определени критерии и ограничения за получаване на храна от детска кухня за деца от 10 месеца до 3 години. Достъпът до услугата е равен за всички деца от този възрастов диапазон.

2. Моля, уточнете защо предложените метод и изчисление са подходящи за вида операция:

- Намалява административната тежест за изпълнителите на договори по програмата и за Управляващия орган;
- Позволява проверките да се фокусират върху ефекта от предоставеното подпомагане, а не върху преглед на голям обем документи за минимални разходи;
- Базира се на национални регулации, относно изискванията за детско хранене, което позволява да се определи справедлива стойност на ваучера/картата за детско хранене, основан на извършен анализ на количествено и качествено сравнима информация.
- Не позволява стигматизиране на най-нуждаещите се лица, или дискриминиране на останалите потребители, защото в зависимост от практиката в съответната община, стойността на ваучера/картата ще покрива присъщи разходи за предоставяне на услугата - за такси, закупуване на хранителни продукти или цялата стойност на приготвената храна за съответното дете.
- Дава увереност, че рискът от неизползване на предоставения ваучер/карта по предназначение е елиминиран, тъй като срещу неговото предоставяне може да се получи единствено приготвена храна за деца.

3. Моля, посочете как са били направени изчисленията, включително и по-конкретно предположенията по отношение на качеството или количествата. Когато е приложимо, следва да се използват статистически данни и референтни стойности и да се приложат към настоящото приложение във формат, позволяващ пряката им повторна употреба от Комисията.

Предварителната информация, събрана от Управляващия орган за заплащаните такси сред 134 броя общини, предоставящи дейността „Детска кухня“ установява, че фиксирана дневна такса има в 123 броя от тях, стойността им е в границите от 0.50 лева до 4.00 лева, като в приблизително 86% от тях общината е определила такса в диапазона от 1.00 лева до 2.50 лева, в 10 броя от тях таксите са в диапазона до 1 лев (8%), а в 7 броя от тях таксата е над 2.50 лева (6%), при останалите общини 11 броя общини в 2 от тях потребителите не заплащат такса а в 9 няма фиксиран размер на таксата, като цените са в зависимост от разходите за хранителни продукти на избраните менюта. Анализът също показва, че в почти всички случаи се изисква заплащане на такси от потребителите, като редки изключения потребителите са освободени изцяло от такси. Размерите на таксите се определят ежегодно с решение на съответните общински съвети. Практиката е различна. Обуславящо за определяне стойността на таксите са бюджетът на съответната община, разходите за хранителните продукти, влагани в приготвянето на храната, съгласно установените национални норми и броя на децата. Същевременно и стойността на хранителните продукти за различните общини е различна, тъй като те са в зависимост от договорените единични стойности при проведените външни възлагания по реда на Закона за обществените поръчки. Стойността на приготвената храна - хранителните продукти и присъщи разходи, вкл. и разходите за персонал, се обезпечават от бюджета на съответната община.

4. Моля, обяснете как сте гарантирали, че само допустими разходи са включени в изчислението на стандартната таблица за единичните разходи, еднократната сума или единната ставка.

Предварително направеното проучване от Управляващия орган показва, че стойността на определените такси не покриват напълно разходите за приготвената храна, а общините предвиждат средства от своите бюджети, за да финансират дейността в необходимия обем и качество. Събраните такси допълват разходите на общините за осигуряване на храната на децата. В тази връзка анализът ще се базира на исторически преглед на стойността на влаганията в приготвянето на храната хранителни продукти и съществуващите практики и подходи на общините за определяне на таксите, дължими от потребителите. С определянето на средно претеглена стойност на ваучер/карта за детско хранене ще има гаранции, че партньорите-общини ще осигурят храна на децата от целевите групи, без да ги стигматизира.

5. Оценка на одитния орган(и) на методиката на изчисление и сумите и механизмите, осигуряващи проверката, качеството, събирането и съхранението на данни.

--